ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 17ης Μαΐου 2013 *

«Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Ευρωπαϊκή αγορά των εύκαμπτων θαλάσσιων σωλήνων — Απόφαση με την οποία διαπιστώνεται παράβαση των άρθρων 81 ΕΚ και 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ — Καθορισμός των τιμών, κατανομή της αγοράς και ανταλλαγή εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών — Καταλογισμός της παραβατικής συμπεριφοράς — Πρόστιμα — Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό του ποσού των προστίμων του 2006 — Δικαιολογημένη εμπιστοσύνη — Ανώτατο όριο του 10 % — Ελαφρυντικές περιστάσεις — Συνεργασία»

Στην υπόθεση T-146/09,

Parker ITR Srl, με έδρα το Veniano (Ιταλία),

Parker-Hannifin Corp., με έδρα το Mayfield Heights, Οχάιο (Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής), εκπροσωπούμενη από τους B. Amory, F. Marchini Càmia, και F. Amato, δικηγόρους,

προσφεύγουσες,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης αρχικώς από τους N. Khan, V. Bottka και S. Noë, στη συνέχεια, από τους V. Bottka, S. Noë και R. Sauer,

καθής,

με αντικείμενο αίτημα μερικής ακυρώσεως της αποφάσεως C(2009) 428 τελικό της Επιτροπής, της 28ης 2009, περί διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/39406 – Εύκαμπτοι θαλάσσιοι σωλήνες), καθόσον η απόφαση αυτή αφορά τις προσφεύγουσες, και, επικουρικώς, αίτημα ακυρώσεως ή ουσιώδους μειώσεως του προστίμου το οποίο τους επιβλήθηκε με την εν λόγω απόφαση.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Azizi, πρόεδρο, M. Prek και S. Frimodt Nielsen (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: J. Weychert, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 27ης Απριλίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Απόφαση

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως

Βιομηχανικός κλάδος των εύκαμπτων θαλάσσιων σωλήνων που προορίζονται για πετρέλαιο και φυσικό αέριο

1 Οι εύκαμπτοι θαλάσσιοι σωλήνες (στο εξής: θαλάσσιοι σωλήνες) χρησιμοποιούνται για τη φόρτωση αργού, επεξεργασμένου ή ακατέργαστου πετρελαίου και άλλων πετρελαϊκών προϊόντων από εγκαταστάσεις ανοιχτής θάλασσας (για παράδειγμα, σημαντήρες –οι οποίοι είναι συνήθως αγκυροβολημένοι σε ανοικτή θάλασσα και χρησιμεύουν ως σημεία πρόσδεσης για τα πετρελαιοφόρα– ή πλωτές μονάδες άντλησης, αποθήκευσης και εκφόρτωσης –οι οποίες είναι συστήματα πλωτών δεξαμενών που χρησιμοποιούνται για την άντληση πετρελαίου ή φυσικού αερίου από κοντινή πλωτή μονάδα, την επεξεργασία και την αποθήκευση μέχρι τη μεταφόρτωσή του προς το πετρελαιοφόρο) επί των δεξαμενοπλοίων, και, στη συνέχεια, για την εκφόρτωση των προϊόντων αυτών από τα πλοία αυτά σε εγκαταστάσεις ανοιχτής θάλασσας (για παράδειγμα, σε σημαντήρες) ή σε χερσαίες εγκαταστάσεις.

2 Οι θαλάσσιοι σωλήνες χρησιμοποιούνται σε ανοιχτή θάλασσα –δηλαδή μέσα ή κοντά στο νερό– παρόλο που οι βιομηχανικοί ή επίγειοι σωλήνες χρησιμοποιούνται σε χερσαίες εγκαταστάσεις.

3 Κάθε εγκατάσταση των θαλάσσιων σωλήνων συνεπάγεται, αναλόγως των συγκεκριμένων αναγκών των πελατών, ορισμένο αριθμό τυποποιημένων σωλήνων, ειδικών σωλήνων με διακλαδώσεις στα δύο άκρα και πρόσθετο εξοπλισμό, όπως βαλβίδες, μηχανισμό γραναζιών ή ακόμη και πλωτό εξοπλισμό. Εν προκειμένω, οι όροι «θαλάσσιοι σωλήνες» περιλαμβάνουν τους εν λόγω πρόσθετους εξοπλισμούς.

4 Οι θαλάσσιοι σωλήνες χρησιμοποιούνται από εταιρίες πετρελαίου, κατασκευαστές σημαντήρων, λιμενικούς τερματικούς σταθμούς, από τη βιομηχανία πετρελαίου και κυβερνήσεις, και αγοράζονται είτε για νέα σχέδια είτε προς αντικατάσταση παλαιών σωλήνων.

5 Όσον αφορά τα νέα σχέδια, οι τερματικοί σταθμοί πετρελαίου ή οι λοιποί τελικοί κατασκευαστές αναθέτουν συνήθως σε μηχανολογική εταιρία (η οποία επίσης αποκαλείται «κατασκευάστρια υλικού», «κατασκευάστρια OEM» ή «κατασκευάστρια εξοπλισμού») να κατασκευάσει ή να προβεί στην τοποθέτηση νέων εγκαταστάσεων διανομής πετρελαίου, όπως τα συστήματα πρόσδεσης σε ένα ενιαίο σημείο ή στις πλωτές πλατφόρμες άντλησης, αποθήκευσης και εκφόρτωσης. Για τέτοιου είδους σχέδια, ο κατασκευαστής εξοπλισμού αγοράζει ένα ολοκληρωμένο σύστημα θαλάσσιων σωλήνων από τον παραγωγό.

6 Μετά την εγκατάσταση των θαλάσσιων αυτών σωλήνων, τα μεμονωμένα εξαρτήματα πρέπει να αντικαθίστανται εντός περιόδου ενός έως επτά ετών. Οι αγορές θαλάσσιων σωλήνων προς αντικατάσταση παλαιών (επίσης γνωστές με το όνομα «κλάδος ανταλλακτικών») πραγματοποιούνται συχνά απευθείας από τους τελικούς χρήστες. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εν λόγω χρήστες αναθέτουν σε τρίτους και αγοράζουν σε κεντρική βάση από θυγατρικές εταιρίες ή εξωτερικές επιχειρήσεις. Οι πωλήσεις προς αντικατάσταση παλαιών σωλήνων αντιπροσωπεύουν μεγαλύτερο μέρος στην παγκόσμια αγορά θαλάσσιων σωλήνων από ό,τι οι πωλήσεις νέων προϊόντων.

7 Η ζήτηση των θαλάσσιων σωλήνων εξαρτάται εν πολλοίς από την ανάπτυξη του τομέα των πετρελαιοειδών και, ειδικότερα, από την εκμετάλλευση του πετρελαίου σε περιοχές που βρίσκονται μακριά από τον τόπο κατανάλωσης. Η ζήτηση αυξήθηκε συν τω χρόνω. Είναι κυκλική και, σε ορισμένο βαθμό, συνδέεται με την τιμή του πετρελαίου. Απέκτησε σημασία από τα τέλη της δεκαετίας του ’60 και αυξήθηκε στις αρχές της δεκαετίας του ’70, ειδικότερα από τις πετρελαιοπαραγωγικές περιοχές

στον Περσικό Κόλπο, στη Βόρεια Θάλασσα και στη Βόρεια Αφρική. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του ’80, η ζήτηση αυξήθηκε από τις υπό ανάπτυξη εθνικές εταιρίες πετρελαίου της Νότιας Αμερικής. Κατά τα τέλη της δεκαετίας του ’90, η ζήτηση μετατέθηκε προς τη Δυτική Αφρική.

8 Οι θαλάσσιοι σωλήνες κατασκευάζονται από επιχειρήσεις οι οποίες είναι γνωστές για την κατασκευή ελαστικών και καουτσούκ ή από μία εκ των επιχειρήσεών τους «spin-off» (τεχνοβλαστών). Παράγονται με βάση τη ζήτηση, σύμφωνα με τις ανάγκες των πελατών. Καθόσον η ζήτηση για θαλάσσιους σωλήνες είναι ευρέως διασκορπισμένη από γεωγραφικής απόψεως, οι περισσότεροι παραγωγοί θαλάσσιων σωλήνων αναθέτουν σε σημαντικό αριθμό φορέων, για συγκεκριμένες αγορές, την παροχή γενικών υπηρεσιών μάρκετινγκ και την προώθηση των προϊόντων τους στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προσφορών, οι οποίες δημοσιεύονται.

9 Οι θαλάσσιοι σωλήνες τίθενται σε εμπορία παγκοσμίως και οι σημαντικοί παραγωγοί δραστηριοποιούνται σε διεθνή κλίμακα. Οι κανονιστικές απαιτήσεις που ισχύουν για τους θαλάσσιους σωλήνες δεν διαφέρουν ριζικώς από τη μια χώρα στην άλλη και, μολονότι οι τεχνικές απαιτήσεις διαφέρουν αναλόγως του περιβάλλοντος και των όρων χρησιμοποιήσεως, τούτο δεν θεωρείται πάντως εμπόδιο για την πώληση των θαλάσσιων σωλήνων παγκοσμίως.

10 Τέλος, κατά τη διάρκεια της περιόδου που ελήφθη υπόψη στην προσβαλλόμενη απόφαση, οι συμμετέχοντες στη σύμπραξη πώλησαν θαλάσσιους σωλήνες παραχθέντες στην Ιαπωνία, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ιταλία και στη Γαλλία σε τελικούς χρήστες καθώς και σε κατασκευαστές εξοπλισμών εγκατεστημένους σε διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Μολονότι η πλειονότητα των συστημάτων θαλάσσιων σωλήνων έχουν ως τελικό προορισμό μη ευρωπαϊκές περιοχές, ορισμένοι από τους κύριους κατασκευαστές εξοπλισμών στον κόσμο είναι, αντιθέτως, εγκατεστημένοι σε διάφορες χώρες της Ένωσης και του ΕΟΧ.

Παρουσίαση των προσφευγουσών

11 Η μία από τις δύο προσφεύγουσες, η Parker-Hannifin Corp., δραστηριοποιείται στην κατασκευή συστημάτων και τεχνολογιών κινήσεως και ελέγχου, προσφέροντας λύσεις στον τομέα της μηχανικής ακριβείας για ευρύ φάσμα εμπορικών αγορών, αγορών κινητής τηλεφωνίας, βιομηχανικών και αεροναυπηγικών αγορών.

12 Η Parker-Hannifin διαιρείται σε οκτώ ομίλους: αεροδιαστημικής, υδραυλικών συστημάτων, διηθήσεως, κλιματικού και βιομηχανικού ελέγχου, συνδετήρων για ρευστά, ενώσεων στεγανοποιήσεως, οργάνων και αυτοματισμών πεπιεσμένου αέρα. Ο όμιλος των συνδετήρων για ρευστά κατανέμεται σε τέσσερις γεωγραφικές περιοχές (Βόρειος Αμερική, Νότιος Αμερική, Ευρωπαϊκή Ένωση και Ασία). Στην Ένωση, ο όμιλος των συνδετήρων για ρευστά διαθέτει τέσσερα τμήματα και μια λειτουργική μονάδα. Τα προϊόντα της εν λόγω λειτουργικής μονάδας πωλούνται στην παγκόσμια αγορά πετρελαίου και αερίου από άντληση στη θάλασσα.

13 Η Parker-Hannifin είναι μητρική εταιρία της Parker-Hannifin International Corp. Η τελευταία αυτή εταιρία είναι μητρική εταιρία της Parker Italy Holding LLC. Η Parker Italy Holding LLC κατέχει την Parker Italy Holding Srl, η οποία είναι μητρική εταιρία της άλλης προσφεύγουσας, της Parker ITR Srl.

14 Ο ενοποιημένος σε παγκόσμια κλίμακα κύκλος εργασιών της Parker-Hannifin για όλα τα προϊόντα κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2006 ανήλθε σε 7 410 εκατομμύρια ευρώ.

15 Η Parker ITR κατασκευάζει και θέτει σε εμπορία βιομηχανικούς και υδραυλικούς σωλήνες, θαλάσσιους σωλήνες για το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο καθώς και τεχνικές ενώσεις. Ο κύκλος εργασιών της ήταν [*εμπιστευτικό*] [1] ευρώ το 2006. Είναι εγκατεστημένη στο Veniano (Ιταλία).

1 — Απόρρητα εμπιστευτικά στοιχεία.

16 Ο κλάδος των θαλάσσιων σωλήνων που προορίζονται για πετρέλαιο και φυσικό αέριο, ο οποίος ανήκει στην Parker ITR, δημιουργήθηκε το 1966 από την Pirelli Treg SpA, εταιρία η οποία ανήκει στον όμιλο Pirelli.

17 Τον Δεκέμβριο του 1990 οι δραστηριότητες της Pirelli Treg στον κλάδο των θαλάσσιων σωλήνων αναλήφθησαν από την ITR SpA, εταιρία η οποία προέκυψε από τη συγχώνευση μεταξύ Pirelli Treg και Itala, άλλης θυγατρικής του ομίλου Pirelli. Το 1993 η Saiag SpA απέκτησε την ITR.

18 Μετά την έναρξη των διαπραγματεύσεων με την Parker-Hannifin επί της ενδεχόμενης πωλήσεως της δραστηριότητάς της των θαλάσσιων σωλήνων μεταξύ άλλων, η ITR ίδρυσε μια θυγατρική, την ITR Rubber Srl, στις 27 Ιουνίου 2001.

19 Πρέπει να διευκρινισθεί, συναφώς, πρώτον, ότι στις 5 2001 η Parker-Hannifin Holding, η οποία ήταν νεοϊδρυθείσα εντός του ομίλου Parker θυγατρική με σκοπό να αγοράσει τον τομέα των σωλήνων από καουτσούκ της ITR, και η ITR συνήψαν σύμβαση σύμφωνα με τους όρους της οποίας η Parker-Hannifin Holding αποκτούσε το 100 % των μετοχών της ITR Rubber.

20 Δεύτερον, στις διατάξεις του προοιμίου, στοιχείο ε′, της συμβάσεως αναφέρεται ότι η μεταβίβαση του τομέα των σωλήνων από καουτσούκ της ITR στην ITR Rubber θα πραγματοποιηθεί κατόπιν αιτήσεως της Parker-Hannifin Holding.

21 Τρίτον, το άρθρο 3.1.3 της συμβάσεως ορίζει ότι «η υποχρέωση της [Parker-Hannifin Holding] εξαρτάται […] από την πραγματοποίηση της μεταβιβάσεως από την [ITR]». [Η τελευταία αυτή] «θα ενημερώνει την [Parker-Hannifin Holding] διαρκώς για την εξέλιξη της διαδικασίας μεταβιβάσεως και […] θα συζητήσει μαζί [της] για όλες τις σημαντικές τροποποιήσεις της μεταβιβάσεως […] οι οποίες [καθίστανται] απαραίτητες ή [κρίνονται] σκόπιμες».

22 Τέταρτον, το άρθρο 7.1.2 της συμβάσεως ορίζει ότι η ITR Rubber, η οποία συστάθηκε «[...] για τη μεταβίβαση και πριν από την ημερομηνία [αυτής], […] δεν άσκησε εμπορική δραστηριότητα, δεν κατέθεσε λογαριασμούς, ούτε ανέλαβε καμία δραστηριότητα πλην αυτών που ήσαν αναγκαίες για να πραγματοποιηθεί πλήρως η μεταβίβαση και, μετά την ημερομηνία της μεταβιβάσεως, ακολούθησε τη συνήθη πορεία εργασιών και δεν άσκησε καμία άλλη δραστηριότητα».

23 Στις 19 Δεκεμβρίου 2001 η ITR μεταβίβασε τον κλάδο της των σωλήνων από καουτσούκ, περιλαμβανομένου του κλάδου των θαλάσσιων σωλήνων, στην ITR Rubber.

24 Συγκεκριμένα, η μεταβίβαση τέθηκε σε ισχύ την 1η 2002.

25 Στις 31 Ιανουαρίου 2002 η Parker-Hannifin Holding απέκτησε την ITR Rubber και, μερικούς μήνες αργότερα, μετονομάσθηκε σε Parker ITR.

26 Η Parker-Hannifin Holding, κατόπιν η Parker Italy Holding Srl, κατέχουν το 100 % των μεριδίων της Parker ITR.

Διοικητική διαδικασία

27 Ενώ είχε κινηθεί διαδικασία έρευνας από το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών και τις αρχές ανταγωνισμού της Ιαπωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου για παρεμφερή πραγματικά περιστατικά, [*εμπιστευτικό*] προβάλλοντας το πρόγραμμα επιείκειας που προβλέπει η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2006, C 298, σ. 17) (στο εξής: ανακοίνωση περί συνεργασίας), οι προσφεύγουσες υπέβαλαν στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στις 20 Δεκεμβρίου 2006, αίτηση μη επιβολής προστίμου καταγγέλλοντας την ύπαρξη της συμπράξεως στην αγορά των θαλάσσιων σωλήνων.

28 Επομένως, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία έρευνας για παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ και, στις 2 Μαΐου 2007, προέβη σε σειρά επιθεωρήσεων στην Parker ITR, σε άλλους ενδιαφερόμενους παραγωγούς καθώς και σε [*εμπιστευτικό*] και στον W.

29 Οι Manuli Rubber Industries, Parker ITR και Bridgestone απηύθυναν αίτημα επιείκειας στην Επιτροπή στις 4 Μαΐου, στις 17 Ιουλίου και στις 7 Δεκεμβρίου 2007, αντιστοίχως.

30 Στις 28 Απριλίου 2008 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση αιτιάσεων την οποία κοινοποίησε στις διαφορετικές εμπλεκόμενες εταιρίες μεταξύ της 29ης Απριλίου και της 1ης Μαΐου 2008.

31 Όλες οι εταιρίες απάντησαν εμπροθέσμως στην κοινοποίηση αιτιάσεων και, με εξαίρεση την [εμπιστευτικό]/DOM, την ContiTech AG και την Continental AG, ζήτησαν ακρόαση σε προφορική διαδικασία η οποία πραγματοποιήθηκε στις 23 Ιουλίου 2008.

Προσβαλλόμενη απόφαση

32 Στις 28 Ιανουαρίου 2009 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2009) 428 τελικό, περί διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/39406 – Θαλάσσιοι σωλήνες) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση). Από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει, κατ' ουσίαν, ότι:

— απευθύνθηκε σε ένδεκα εταιρίες, μεταξύ των οποίων οι προσφεύγουσες·

— οι εταιρίες τις οποίες αφορά η απόφαση συμμετείχαν, με διαφορετικό ενίοτε τρόπο, σε ενιαία και σύνθετη παράβαση, έχουσα ως αντικείμενο την κατανομή των προσφορών, τον καθορισμό των τιμών, τον καθορισμό των ποσοστώσεων, τον καθορισμό των όρων των πωλήσεων, τη γεωγραφική κατανομή της αγοράς και την ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών σχετικά με τις τιμές, τους όγκους πωλήσεων και την υποβολή προσφορών·

— η σύμπραξη άρχισε τουλάχιστον την 1η Απριλίου 1986 (μολονότι πιθανολογείται ότι χρονολογείται από την αρχή της δεκαετίας του '70) και περατώθηκε στις 2 Μαΐου 2007·

— μεταξύ 13ης Μαΐου 1997 και 11ης Ιουνίου 1999, η σύμπραξη είχε περιορισμένη δραστηριότητα και επήλθαν εντάσεις μεταξύ των μελών της· εντούτοις, κατά την Επιτροπή, τούτο δεν επέφερε πραγματική διακοπή της παραβάσεως· συγκεκριμένα, η οργανωμένη διάρθρωση της συμπράξεως αποκαταστάθηκε πλήρως από τον Ιούνιο του 1999 σύμφωνα με τις ίδιες λεπτομέρειες λειτουργίας και με τους ίδιους συμμετέχοντες (με εξαίρεση τη Manuli, η οποία επανήλθε πλήρως στη σύμπραξη το επόμενο έτος)· κατά συνέπεια, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι παραγωγοί διέπραξαν ενιαία και διαρκή παράβαση, η οποία επεκτάθηκε από την 1η Απριλίου 1986 έως τις 2 Μαΐου 2007 ή, τουλάχιστον, αν, παρ' όλ' αυτά, πρέπει να θεωρηθεί ότι υπήρξε διακοπή, μια ενιαία και επαναλαμβανόμενη παράβαση· η δε περίοδος από 13 Μαΐου 1997 έως 11 Ιουνίου 1999 δεν ελήφθη πάντως υπόψη για τον υπολογισμό του προστίμου, λόγω των περιορισμένων αποδείξεων της παραβάσεως για την περίοδο αυτή·

— η ευθύνη των προσφευγουσών έγινε δεκτή για τις ακόλουθες περιόδους:

  — της Parker ITR: από την 1η Απριλίου 1986 έως τις 2 Μαΐου 2007·

  — της Parker-Hannifin: από την 31η Ιανουαρίου 2002 έως τις 2 Μαΐου 2007·

— κατ' εφαρμογήν των κριτηρίων που προβλέπονται από τις κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές), το βασικό ποσό του επιβληθησόμενου σε κάθε εταιρία προστίμου καθορίζεται ως ακολούθως:

— η Επιτροπή στηρίχθηκε στον μέσο όρο των ετήσιων πωλήσεων παγκοσμίως καθεμίας από τις εταιρίες κατά τη διάρκεια της περιόδου 2004-2006, με εξαίρεση τη Yokohama Rubber, για την οποία έγινε δεκτή η περίοδος 2003-2005· συναφώς, η Επιτροπή έκανε δεκτές τις πωλήσεις οι οποίες τιμολογούνται στους εγκατεστημένους εντός του ΕΟΧ αγοραστές·

— καθόρισε τις σχετικές πωλήσεις καθεμίας από αυτές εφαρμόζοντας το μερίδιό τους στην παγκόσμια αγορά των συνολικών πωλήσεων εντός του ΕΟΧ, σύμφωνα με την παράγραφο 18 των κατευθυντηρίων γραμμών·

— καθόρισε στο 25 % της τελευταίας αυτής αξίας (αντί του μέγιστου ορίου του 30 % που προβλέπουν οι κατευθυντήριες γραμμές) λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα της παραβάσεως·

— πολλαπλασίασε την ούτως προκύπτουσα αξία με τον αριθμό των ετών συμμετοχής κάθε εταιρίας στην παράβαση·

— σύμφωνα με την παράγραφο 25 των κατευθυντηρίων γραμμών, δέχθηκε τέλος ένα πρόσθετο ποσό ίσο προς το 25 % των σχετικών πωλήσεων για αποτρεπτικούς σκοπούς·

— στη συνέχεια, η Επιτροπή δέχθηκε επιβαρυντικές περιστάσεις κατά της Parker ITR και μιας άλλης εταιρίας και απέρριψε κάθε ελαφρυντική περίσταση για τα λοιπά μέρη της συμπράξεως·

— τέλος, δυνάμει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, η Επιτροπή μείωσε το πρόστιμο δύο εταιριών αλλά απέρριψε τις αιτήσεις περί μειώσεως του προστίμου οι οποίες υπέβαλαν η Parker ITR και μια άλλη εταιρία.

33 Όσον αφορά την Parker ITR, η Επιτροπή έκρινε ότι η αξία των πωλήσεων ανέρχεται σε [*εμπιστευτικό*] ευρώ βάσει ενός μεριδίου της παγκόσμιας αγοράς ύψους [*εμπιστευτικό*] %, ότι η Parker ITR συμμετείχε στη σύμπραξη επί 19 έτη και 5 ημέρες, όπερ καταλήγει σε πολλαπλασιαστή 19, και η Parker-Hannifin επί 5 έτη, 3 μήνες και 3 ημέρες, όπερ καταλήγει σε πολλαπλασιαστή 5,5, και, κατ' εφαρμογήν των διευκρινισθέντων στην προηγούμενη σκέψη διαφόρων παραγόντων, καθόρισε το βασικό ποσό του προστίμου σε 19 700 000 ευρώ για την Parker ITR και σε 6 400 000 ευρώ για την Parker-Hannifin.

34 Λαμβανομένων υπόψη των επιβαρυντικών περιστάσεων που έγιναν δεκτές κατά της Parker ITR και της Parker-Hannifin, το πρόστιμο ανήλθε στη συνέχεια σε 25 610 000 ευρώ για την πρώτη, ως προς το οποίο η δεύτερη ευθύνεται αλληλεγγύως για ποσό 8 320 000 ευρώ.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

35 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 9 Απριλίου 2009, οι προσφεύγουσες άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή.

36 Λόγω κωλύματος ενός εκ των μελών του πρώτου τμήματος, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου όρισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 32, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, άλλον δικαστή για να συμπληρωθεί η σύνθεση του τμήματος.

37 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, κάλεσε τους διαδίκους να καταθέσουν ορισμένα έγγραφα και τους υπέβαλε εγγράφως ερωτήσεις. Οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν στο αίτημα αυτό.

38 Με έγγραφο της 12ης Μαρτίου 2012 οι προσφεύγουσες υπέβαλαν αίτημα μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, για την κατάθεση νέων εγγράφων.

39 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις απόψεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις που έθεσε προφορικώς το Γενικό Δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 27ης Απριλίου 2012.

40 Με την ευκαιρία αυτή, οι προσφεύγουσες παραιτήθηκαν από το αίτημά τους περί λήψεως μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας.

41 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση καθόσον αυτή κηρύσσει την Parker ITR υπεύθυνη από την 1η Απριλίου 1986 έως την 9η Ιουνίου 2006, και την Parker-Hannifin υπεύθυνη από την 31η Ιανουαρίου 2002 έως την 9η Ιουνίου 2006·

— να μειώσει σημαντικά το επιβληθέν στις προσφεύγουσες πρόστιμο·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

42 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί των ακυρωτικών αιτημάτων

43 Οι προσφεύγουσες προβάλλουν εννέα λόγους προς στήριξη της προσφυγής.

44 Στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι, καταλογίζοντας εσφαλμένως την ευθύνη της παραβάσεως στην Parker ITR για το προ της 1ης Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα, η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της προσωπικής ευθύνης, καταστρατήγησε τη διαδικασία, παραβίασε την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων και αθέτησε την υποχρέωσή της αιτιολογήσεως.

45 Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως αντλείται από εσφαλμένο καταλογισμό στις προσφεύγουσες της ευθύνης για την παράβαση που συνδέεται με την παράνομη συμπεριφορά του P., ο οποίος διηύθυνε τον τομέα των θαλάσσιων σωλήνων εντός της επιχειρήσεως.

46 Με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Parker-Hannifin κακώς θεωρήθηκε ως αλληλεγγύως υπεύθυνη της παραβάσεως με την Parker ITR.

47 Ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από το ότι η επιβολή προστίμου στην Parker ITR, για το προ της 11ης Ιουνίου 1999 χρονικό διάστημα, συνιστά παράβαση του άρθρου 25, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), καθώς και παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, και στερείται αιτιολογίας.

48 Στο πλαίσιο του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι κακώς προσαυξήθηκε το πρόστιμο με την αιτιολογία ότι η Parker ITR είχε ηγετικό ρόλο.

49 Ο έκτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από παραβίαση της αρχής της προσωπικής ευθύνης και αθέτηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως όσον αφορά την προσαύξηση του προστίμου που επιβλήθηκε στην Parker-Hannifin λόγω του ηγετικού ρόλου της έναντι της Parker ITR.

50 Με τον έβδομο λόγο ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης παραβιάστηκε λόγω της εφαρμογής εσφαλμένης μεθόδου υπολογισμού της αξίας των πωλήσεων προκειμένου να προσδιοριστεί το πρόστιμο.

51 Ο όγδοος λόγος ακυρώσεως αντλείται από παράβαση του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, καθώς και από παραβίαση της αρχής της προσωπικής ευθύνης και αθέτηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, κατά τον υπολογισμό του ορίου του 10 % του κύκλου εργασιών.

52 Τέλος, ο ένατος λόγος ακυρώσεως αντλείται από παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και αθέτηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, λόγω της αρνήσεως της Επιτροπής να εφαρμόσει μείωση του προστίμου λόγω της συνεργασίας.

53 Πρέπει να εξετασθούν διαδοχικώς ο πρώτος, ο τέταρτος, ο πέμπτος, ο έκτος, ο δεύτερος, ο τρίτος, ο έβδομος, ο όγδοος και ο ένατος λόγος ακυρώσεως.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από εσφαλμένο καταλογισμό της ευθύνης της παραβάσεως στην Parker ITR για το προ της 1ης Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα

Προσβαλλόμενη απόφαση

54 Από τις αιτιολογικές σκέψεις 327 έως 329 και 366 έως 373 της προσβαλλομένης αποφάσεως, προκύπτει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή έκρινε ότι, κατ' εφαρμογήν της αρχής της οικονομικής συνέχειας, πρέπει να γίνει δεκτή η ευθύνη της Parker ITR, πρώην ITR Rubber, για το σύνολο της παραβάσεως που διαπράχθηκε από το 1986, κατόπιν της εσωτερικής αναδιαρθρώσεως που επήλθε εντός του ομίλου Saiag και της μεταβιβάσεως του κλάδου των σωλήνων από καουτσούκ από την ITR στην ITR Rubber, σε συνέχεια της εκχωρήσεως της εν λόγω θυγατρικής στην Parker-Hannifin, και να απορριφθεί η επιχειρηματολογία την οποία προέβαλε η Parker-Hannifin κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας σχετικά με την αρχή της προσωπικής ευθύνης.

55 Η Επιτροπή διευκρίνισε επίσης ότι είναι αλυσιτελές το γεγονός ότι δεν βασίστηκε με τον ίδιο τρόπο στη νομολογία στο πλαίσιο άλλης υποθέσεως αφορώσας επίσης την εσωτερική αναδιοργάνωση ενός ομίλου και δεν την εμποδίζει να βρει διαφορετική λύση στην υπό κρίση υπόθεση λαμβανομένου υπόψη ενός συνόλου διαφορετικών στοιχείων.

Επιχειρήματα των διαδίκων

56 Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως τον οποίο προέβαλαν οι προσφεύγουσες περιέχει τρία σκέλη.

57 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, προς στήριξη του πρώτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως, ότι η Parker ITR δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για προ της 1ης Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα, καθόσον, κατά την άποψή τους, από τη νομολογία προκύπτει ότι το νομικό πρόσωπο το οποίο διηύθυνε την επιχείρηση κατά τον χρόνο διαπράξεως της παραβάσεως είναι υπεύθυνο για την παράβαση αυτή, ακόμα και αν, κατά τον χρόνο εκδόσεως της διαπιστώνουσας την παράβαση αποφάσεως, η εκμετάλλευση της επιχειρήσεως είχε τεθεί υπό την ευθύνη άλλου προσώπου. Ωστόσο, η Parker ITR κατέστη κυρία των στοιχείων ενεργητικού τα οποία συνέβαλαν στην παράβαση μόλις από τις 31 Ιανουαρίου 2002.

58 Κατά τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη θεωρώντας τη μεταβίβαση των στοιχείων ενεργητικού της ITR στην ITR Rubber ως είδος εσωτερικής αναδιαρθρώσεως της επιχειρήσεως δικαιολογούσας την εφαρμογή της θεωρίας της οικονομικής διαδοχής και, επομένως, παρέκκλιση της αρχής της προσωπικής ευθύνης.

59 Οι προσφεύγουσες διευκρινίζουν ότι η πρόσφατη νομολογία επιβεβαιώνει ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις μεταβιβάσεως στοιχείων ενεργητικού εντός ενός ομίλου, η θεωρία της οικονομικής διαδοχής μπορεί να τύχει εφαρμογής μόνον αν οι διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ της προς ην η μεταβίβαση οντότητας και της μεταβιβάζουσας οντότητας υφίστανται ακόμη κατά τον χρόνο εκδόσεως της διαπιστώνουσας την παράβαση αποφάσεως από την Επιτροπή.

60 Ωστόσο, κατά τις προσφεύγουσες, μεταξύ του χρονικού σημείου ιδρύσεώς της, στις 27 Ιουνίου 2001, και της 1ης Ιανουαρίου 2002, η ITR Rubber δεν άσκησε καμία οικονομική δραστηριότητα. Πρόκειται για φορέα ιδρυθέντα με αποκλειστικό σκοπό την πραγματοποίηση της μεταβιβάσεως του κλάδου του καουτσούκ στην Parker-Hannifin. Το αντικείμενο αυτό προκύπτει σαφώς, κατά την άποψή τους, στο άρθρο 7.1.2 της υπογραφείσας μεταξύ ITR και Parker-Hannifin συμβάσεως.

61 Το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως αντλείται από κατάχρηση διαδικασίας.

62 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή έκρινε την Parker ITR υπεύθυνη για το προ της 1 Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα μόνον με σκοπό να καταστρατηγήσει το άρθρο 25 του κανονισμού 1/2003 το οποίο προβλέπει τις προθεσμίες παραγραφής, η εφαρμογή του οποίου θα εμπόδιζε την επιβολή κυρώσεων στην ITR και στην Pirelli, όπερ, επομένως, συνιστά κατάχρηση διαδικασίας.

63 Το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως αντλείται από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων και αθέτηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως.

64 Προς στήριξη της επιχειρηματολογίας τους, οι προσφεύγουσες διατείνονται κατ' ουσίαν ότι, στην ανακοίνωση αιτιάσεων, η Επιτροπή εφάρμοσε τη θεωρία της οικονομικής συνέχειας κατά τρόπο πανομοιότυπο όσον τις αφορά και όσον αφορά την Dunlop Oil & Marine Ltd, η οποία βρισκόταν σε παρόμοια κατάσταση. Πάντως, στην προσβαλλόμενη απόφαση, εγκατέλειψε τη θεωρία της οικονομικής συνέχειας αποκλειστικώς όσον αφορά την Dunlop Oil & Marine Ltd και όχι όσον τις αφορά, τούτο δε χωρίς να προσκομίσει καμία διευκρίνιση, ενώ, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, ο αγοραστής είχε αποκτήσει τα στοιχεία ενεργητικού του πωλητή, δηλαδή τις δραστηριότητες που συνδέονταν με τους θαλάσσιους σωλήνες.

65 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες προβάλλουν ότι, επιβάλλοντάς τους κυρώσεις για το προ της 1 Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα, πρώτον, η Επιτροπή απέκλινε της προηγούμενης πρακτικής της χωρίς να προσκομίσει εύλογη διευκρίνιση συναφώς, δεύτερον, παρέλειψε να απαντήσει στα επιχειρήματα που προέβαλαν οι προσφεύγουσες σε απάντηση στην ανακοίνωση αιτιάσεων και, τρίτον, δεν εξήγησε τη διαφορετική μεταχείριση αυτών και της Dunlop Oil & Marine Ltd.

66 Η Επιτροπή αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή.

67 Πρώτον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, κατ' ουσίαν, δεν υπήρχε λόγος να εφαρμοσθεί η αρχή της προσωπικής ευθύνης εν προκειμένω, καθόσον υπήρχε οικονομική διαδοχή εντός του ιδίου ομίλου (αιτιολογικές σκέψεις 370 έως 373 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Κατά την Επιτροπή, η νομολογία διακρίνει τις συνέπειες μεταβιβάσεως στοιχείων ενεργητικού από τις συνέπειες μεταβιβάσεως νομικών οντοτήτων, προβλέποντας ότι, αν εκχωρούνται μόνον τα στοιχεία ενεργητικού που εμπλέκονται στην παράβαση, η ευθύνη ακολουθεί τα εν λόγω στοιχεία του ενεργητικού μόνον στην εξαιρετική περίπτωση κατά την οποία το νομικό πρόσωπο το οποίο κατείχε τα στοιχεία αυτά του ενεργητικού έπαυσε να υπάρχει νομικώς ή σταμάτησε κάθε οικονομική δραστηριότητα. Αντιθέτως, όταν πωλείται η υπεύθυνη της παραβατικής συμπεριφοράς νομική οντότητα, η ίδια αυτή οντότητα παραμένει υπεύθυνη για τις προηγούμενες παραβάσεις της (απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-279/98 P, Cascades κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-9693).

68 Κατά την άποψη της Επιτροπής, από τη νομολογία (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007, C-280/06, ETI κ.λπ., Συλλογή 2007, σ. I-10893) προκύπτει, εξάλλου, ότι μια οικονομική διαδοχή εξαρτάται από τις περιστάσεις οι οποίες επικρατούν κατά το χρονικό σημείο της μεταβιβάσεως των στοιχείων ενεργητικού και η εν λόγω οικονομική διαδοχή δεν επηρεάζεται από τη μεταγενέστερη πώληση μιας θυγατρικής σε μια νέα επιχείρηση. Οι συνέπειες ως προς την ευθύνη της μεταγενέστερης αυτής πωλήσεως της θυγατρικής διέπονται από τη νομολογία περί της λύσεως της επιχειρήσεως. Κατά την Επιτροπή, η συνέπεια της διαλύσεως μιας επιχειρήσεως υπεύθυνης παραβάσεως δεν είναι η εξάλειψη της ευθύνης των διαφόρων νομικών οντοτήτων οι οποίες αποτελούσαν στο παρελθόν την οικονομική οντότητα. Αντιθέτως, οι εν λόγω νομικές οντότητες μπορούν πάντοτε να θεωρηθούν αλληλεγγύως υπεύθυνες, ακόμα και αν ορισμένες από αυτές αποτελούν μέρος νέου ομίλου κατά τη χρονική στιγμή εκδόσεως της διαπιστώνουσας την παράβαση αποφάσεως.

69 Εν προκειμένω, κατά την Επιτροπή, μόνον η μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού από την ITR στην ITR Rubber, εταιρίες μεταξύ των οποίων, όπως έχει εν πάση περιπτώσει αποδειχθεί, υφίσταντο διαρθρωτικοί και οικονομικοί δεσμοί εφόσον αμφότερες αποτελούσαν μέρη του ομίλου Saiag, είναι λυσιτελής σε σχέση με το κριτήριο της οικονομικής συνέχειας, αφού η πλήρης και απόλυτη ευθύνη της ITR είχε μεταβιβασθεί στη θυγατρική της, ITR Rubber, περιλαμβανομένης της προγενέστερης της ιδρύσεώς της χρονικής περιόδου.

70 Ακολούθως, η ευθύνη αυτή συνδέεται με το νομικό πρόσωπο της ITR Rubber, και, όταν το νομικό αυτό πρόσωπο κατέστη Parker ITR μετά τη μεταβίβασή του στην Parker-Hannifin, παρέμεινε υπεύθυνο για το παραβατικό παρελθόν της πρώην μητρικής εταιρίας ITR Rubber, κατ' εφαρμογήν της νομολογίας σύμφωνα με την οποία νομική οντότητα δύναται να θεωρηθεί υπεύθυνη για την παράβαση την οποία διέπραξε η επιχείρηση στην οποία ανήκε.

71 Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι, όσον αφορά την πώληση της ITR Rubber στην Parker-Hannifin, δεν τίθεται ζήτημα πωλήσεως στοιχείων ενεργητικού σε μη συνδεδεμένη επιχείρηση, διότι η πώληση δεν αφορούσε μόνον στοιχεία ενεργητικού, αλλά επίσης υφιστάμενη νομική οντότητα, η οποία έφερε την ευθύνη της.

72 Η πώληση των επίδικων στοιχείων ενεργητικού εντός του ομίλου Saiag, της ITR στην ITR Rubber, και η μεταγενέστερη πώληση της ITR Rubber σε νέο όμιλο, ήτοι τον όμιλο Parker-Hannifin, έπρεπε επομένως να εξετασθούν ως μεμονωμένα γεγονότα, εφόσον η πώληση της ITR Rubber δεν μπορούσε να άρει την προγενέστερη οικονομική διαδοχή.

73 Επιπλέον, κατά την Επιτροπή, η μόνη κατάλληλη χρονική στιγμή για να εκτιμηθεί η πραγματική κατάσταση και να προσδιορισθεί αν η μεταβίβαση των στοιχείων ενεργητικού επήλθε εντός ομίλου ή μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων είναι η καθεαυτή χρονική στιγμή της μεταβιβάσεως. Η ημερομηνία εκδόσεως της διαπιστώνουσας την παράβαση αποφάσεως λαμβάνεται υπόψη μόνον για να στοιχειοθετηθεί αν, στη συνέχεια, διαλύθηκε η υπεύθυνη της παραβάσεως εταιρία.

74 Εξάλλου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η διάρκεια της περιόδου κατά την οποία υφίστανται διαρθρωτικοί δεσμοί μετά την οικονομική διαδοχή δεν ασκεί επιρροή για τη διαπίστωση αυτής· επομένως, η πωληθείσα θυγατρική μπορεί πάντα να θεωρηθεί αλληλεγγύως υπεύθυνη της παραβάσεως με τις εναπομένουσες οντότητες της προγενέστερης οικονομικής μονάδας της για το χρονικό διάστημα της παραβάσεως μέχρι την πώληση της θυγατρικής.

75 Περαιτέρω, η Επιτροπή δεν συμφωνεί με την ανάλυση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της 30ής Σεπτεμβρίου 2009, T-161/05, Hoechst κατά Επιτροπής (Συλλογή 2009, σ. II-3555), εκ μέρους των προσφευγουσών, και θεωρεί ότι, κατ' ουσίαν, τα πραγματικά περιστατικά δεν είναι συγκρίσιμα με αυτά της υπό κρίση υποθέσεως.

76 Η Επιτροπή διατείνεται, εξάλλου, ότι η ITR Rubber ιδρύθηκε και ανήκε κατά 100 % στη μητρική της εταιρία, ήτοι στην ITR, και στην ηγετική εταιρία του ομίλου Saiag μέχρι την πώλησή της στην Parker-Hannifin. Κατά την Επιτροπή, το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια έξι μηνών (από την 27η Ιουνίου 2001 έως την 1η Ιανουαρίου 2002), η ITR Rubber είχε μόνον αμελητέα οικονομική δραστηριότητα επιρρωννύει τη διαπίστωση ότι η εν λόγω θυγατρική εκπλήρωσε τον οικονομικό ρόλο για τον οποίο την προόριζε η μητρική της εταιρία και δεν μπορούσε να ενεργεί αυτοτελώς, χωρίς να μπορεί να τεθεί εν αμφιβόλω η εκτίμηση αυτή από όσα συνέβησαν μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2002, ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να ισχύει η μεταβίβαση των στοιχείων ενεργητικού της ITR στην ITR Rubber, και της 31ης Ιανουαρίου 2002, ημερομηνία κατά την οποία η Parker-Hannifin απέκτησε το σύνολο των μετοχών της ITR Rubber.

77 Η Επιτροπή διευκρινίζει συναφώς ότι η υποχρέωση που επιβλήθηκε συμβατικώς στην ITR να ασκεί επιρροή στην ITR Rubber εφαρμοζόταν κατόπιν της μεταβιβάσεως των στοιχείων ενεργητικού, από την 1η Ιανουαρίου 2002, και τούτο σημαίνει ότι η συμφωνία που ενέκρινε την πώληση δεν μπορούσε να εμποδίζει την ύπαρξη μιας οικονομικής μονάδας κατά το χρονικό σημείο της μεταβιβάσεως.

78 Τέλος, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι μεταβιβάσεις εντός ομίλου εταιριών λαμβάνουν συνήθως χώρα μεταξύ διαφόρων νομικών οντοτήτων ελεγχόμενων από μία μόνον μητρική εταιρία και, στην περίπτωση αυτή, η εν λόγω μητρική εταιρία θεωρείται γενικώς υπεύθυνη, εάν άσκησε αποφασιστική επιρροή στις θυγατρικές της. Κατά την Επιτροπή, η οικονομική διαδοχή εντός ομίλου της δίδει τη δυνατότητα επομένως να διώκει τη θυγατρική η οποία είναι ο οικονομικός διάδοχος ακόμα και αν η εν λόγω θυγατρική δεν ελέγχεται πλέον από την πρώην μητρική εταιρία. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η δυνατότητα αυτή είναι λυσιτελής για την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού όταν η πρώην μητρική εταιρία δεν υφίσταται πλέον ή αν δεν μπορεί να διωχθεί για άλλους λόγους, όπως το γεγονός ότι, εν προκειμένω, η παράβαση έχει παραγραφεί όσον αφορά την ITR και τη Saiag.

79 Δεύτερον, η Επιτροπή εκτιμά ότι η νομολογία τής αναγνωρίζει περιθώριο εκτιμήσεως που της παρέχει τη δυνατότητα να επιλέγει σε ποιον απευθύνει τη διαπιστώνουσα την παράβαση απόφασή της τόσο στην περίπτωση οικονομικής διαδοχής όσο και, γενικότερα, όσον αφορά τις μητρικές εταιρίες και τις θυγατρικές τους· θα μπορούσε κατά συνέπεια να απευθύνει την προσβαλλόμενη απόφαση αποκλειστικώς στον οικονομικό διάδοχο, ήτοι την Parker ITR, και όχι στον εισέτι υφιστάμενο προκάτοχο, ήτοι την ITR και/ή τη Saiag.

80 Σε απάντηση στο δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως, η Επιτροπή αμφισβητεί τους ισχυρισμούς των προσφευγουσών ότι καταστρατήγησε τη διαδικασία. Διευκρινίζει ότι, κατά την άποψή της, ακόμα και αν ένας λόγος για τον οποίο απηύθυνε την προσβαλλόμενη απόφαση και στην Parker ITR ήταν ότι είχε παραγραφεί η δυνατότητα επιβολής οποιασδήποτε κυρώσεως στην ITR ή στη Saiag, η προσέγγιση αυτή δικαιολογείται, εφόσον τα ίδια στοιχεία ενεργητικού, και μάλιστα η ίδια επιχείρηση, εξακολούθησαν την παράβαση.

81 Όσον αφορά το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως, η Επιτροπή ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, κατ' ουσίαν, ότι η ανακοίνωση αιτιάσεων στηριζόταν επί ανακριβών πραγματικών περιστατικών όσον αφορά την Dunlop Oil & Marine Ltd. Συγκεκριμένα, κατά την Επιτροπή, η Unipoly Ltd, ο νέος

κύριος των στοιχείων ενεργητικού που αφορά η παράβαση, η οποία ίδρυσε την Dunlop Oil & Marine Ltd και όχι ο πωλητής των εν λόγω στοιχείων ενεργητικού, [*εμπιστευτικό*], όπερ διακρίνει την κατάσταση της επιχειρήσεως αυτής από την κατάσταση των προσφευγουσών, για τις οποίες μεσολάβησε, στην πραγματικότητα, πώληση μιας νομικής οντότητας και όχι πώληση στοιχείων ενεργητικού.

82 Όσον αφορά την αιτίαση που αντλείται από αθέτηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, η Επιτροπή θεωρεί ότι, κατ' ουσίαν, πρόκειται για απλή αναδιατύπωση των λοιπών αιτιάσεων που προβλήθηκαν προς στήριξη του λόγου αυτού.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

83 Υπενθυμίζεται ότι το δίκαιο του ανταγωνισμού της Ένωσης αφορά τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων (απόφαση της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψη 59).

84 Η έννοια της επιχειρήσεως, στο πλαίσιο του δικαίου περί ανταγωνισμού, πρέπει να εκλαμβάνεται ως υποδηλώνουσα οικονομική ενότητα –δηλαδή ενιαία οργάνωση προσωπικών, υλικών και άυλων στοιχείων, τα οποία έχουν ταχθεί στη διαρκή επιδίωξη ορισμένου οικονομικού σκοπού– έστω και αν, από νομικής απόψεως, η οικονομική αυτή ενότητα απαρτίζεται από πλείονα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1984, 170/83, Hydrotherm, Συλλογή 1984, σ. 2999, σκέψη 11· του Γενικού Δικαστηρίου της 11ης Δεκεμβρίου 2003, Minoan Lines κατά Επιτροπής, T-66/99, Συλλογή 2003, σ. II-5515, σκέψη 122, και της 15ης Σεπτεμβρίου 2005, T-325/01, DaimlerChrysler κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-3319, σκέψη 85).

85 Περαιτέρω, δυνάμει της αρχής της προσωπικής ευθύνης, μια αξιόποινη πράξη μπορεί να καταλογισθεί μόνο στον αυτουργό της. Εξάλλου, σύμφωνα με την αρχή του προσωποπαγούς των ποινών, μια ποινή δεν μπορεί να επιβληθεί παρά μόνο στον ίδιο τον ένοχο. Οι αρχές αυτές, οι οποίες συνιστούν θεμελιώδεις εγγυήσεις αντλούμενες από το ποινικό δίκαιο απαγορεύουν, κατά συνέπεια, τη στοιχειοθέτηση ευθύνης φυσικού ή νομικού προσώπου το οποίο δεν είναι ο αυτουργός της παραβάσεως (βλ., συναφώς, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Γ. Κοσμά στην απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 1999, C-49/92 P, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, Συλλογή 1999, σ. I-4125, I-4130, σκέψη 74· του γενικού εισαγγελέα D. Ruiz-Jarabo Colomer στην απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 83 ανωτέρω, Συλλογή 2004, σ. I-133, σκέψεις 63 και 64, και του γενικού εισαγγελέα Y. Bot στις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 29ης Μαρτίου 2011, C-201/09 P και C-216/09 P, ArcelorMittal Luxembourg κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά ArcelorMittal Luxembourg κ.λπ., Συλλογή 2011, σ. I-2239, σκέψη 181, και C-352/09 P, ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. I-2359, σκέψη 162).

86 Κατά πάγια νομολογία, οι αρχές αυτές εφαρμόζονται στο δίκαιο του ανταγωνισμού της Ένωσης. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της επίμαχης παραβάσεως καθώς και τη φύση και τον βαθμό αυστηρότητας των κυρώσεων που επισύρουν, η ευθύνη εκ της διαπράξεως παραβάσεως στους κανόνες ανταγωνισμού έχει προσωποπαγή χαρακτήρα (αποφάσεις Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψη 85 ανωτέρω, σκέψη 78, και της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, C-97/08 P, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-8237, σκέψη 77).

87 Κατά συνέπεια, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διηύθυνε την οικεία επιχείρηση κατά τον χρόνο διαπράξεως της παραβάσεως φέρει την ευθύνη για την παράβαση αυτή, έστω και αν, κατά τον χρόνο εκδόσεως της διαπιστώνουσας την παράβαση αποφάσεως, η εκμετάλλευση της επιχειρήσεως έχει παύσει να τελεί υπό την ευθύνη του (βλ. απόφαση ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, σκέψη 85 ανωτέρω, σκέψη 143 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

88 Επομένως, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η ευθύνη εκ της παραβατικής συμπεριφοράς της επιχειρήσεως –ή των οντοτήτων που την απαρτίζουν– ακολουθεί το νομικό αυτό πρόσωπο, έστω και αν τα υλικά και ανθρώπινα στοιχεία που είχαν συμβάλει στη διάπραξη της παραβάσεως μεταβιβάστηκαν μετά το πέρας της παραβάσεως σε τρίτα πρόσωπα (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-297/98 P, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-10101, σκέψεις 25 και 27).

89 Σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο δεν είναι ο αυτουργός της παραβάσεως μπορεί εντούτοις να επιβληθούν κυρώσεις για την παράβαση αυτή όταν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διέπραξε την παράβαση έπαυσε να υπάρχει νομικώς ή οικονομικώς (βλ., συναφώς, αποφάσεις ETI κ.λπ., σκέψη 68 ανωτέρω, σκέψη 40, και ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, σκέψη 85 ανωτέρω, σκέψη 144) προκειμένου να μην μπορεί μια επιχείρηση να αποφύγει την επιβολή κυρώσεων απλώς λόγω του γεγονότος ότι η ταυτότητά της τροποποιήθηκε λόγω αναδιαρθρώσεων, εκχωρήσεων ή λοιπών νομικών ή οργανωτικών μεταβολών (βλ., συναφώς, απόφαση ETI κ.λπ., σκέψη 68 ανωτέρω, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Πρόκειται για το κριτήριο της οικονομικής συνέχειας.

90 Επομένως, από τη νομολογία προκύπτει ότι η μεταβολή της νομικής μορφής και της επωνυμίας μιας επιχειρήσεως δεν έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία νέας επιχειρήσεως χωρίς καμία ευθύνη για τη θίγουσα τον ανταγωνισμό συμπεριφορά της προηγούμενης επιχειρήσεως όταν, από οικονομικής απόψεως, οι δύο επιχειρήσεις ταυτίζονται (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 28ης Μαρτίου 1984, 29/83 και 30/83, Compagnie royale asturienne des mines και Rheinzink κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 1679· Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 83 ανωτέρω, σκέψεις 356 έως 359, και ETI κ.λπ., σκέψη 68 ανωτέρω, σκέψη 42).

91 Εξάλλου, το γεγονός ότι ένα νομικό πρόσωπο εξακολουθεί να υφίσταται ως νομική οντότητα δεν αποκλείει ότι, από την άποψη του δικαίου του ανταγωνισμού της Ένωσης, μπορεί να υπάρχει μεταβίβαση ενός μέρους των δραστηριοτήτων του εν λόγω νομικού προσώπου σε άλλο νομικό πρόσωπο, το οποίο καθίσταται υπεύθυνο για τις πράξεις που τέλεσε το πρώτο (αποφάσεις Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 83 ανωτέρω, σκέψεις 356 έως 359, και ETI κ.λπ., σκέψη 68 ανωτέρω, σκέψη 48· απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, T-43/02, Jungbunzlauer κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-3435, σκέψη 132).

92 Συγκεκριμένα, μια τέτοια επιβολή κυρώσεως στην περίπτωση αυτή μπορεί να γίνει δεκτή αν τα εν λόγω νομικά πρόσωπα ήταν υπό τον έλεγχο του ιδίου προσώπου και ακολουθούσαν, λόγω των στενών δεσμών που τα ενώνουν από οικονομικής και οργανωτικής απόψεως, τις ίδιες ουσιαστικά εμπορικές οδηγίες (αποφάσεις Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 83 ανωτέρω, σκέψεις 356 έως 359, και ETI κ.λπ., σκέψη 68 ανωτέρω, σκέψη 49).

93 Αντιθέτως, το Δικαστήριο έκρινε ότι οικονομική συνέχεια μπορεί να υπάρξει μόνον στην περίπτωση που το ευθυνόμενο για την εκμετάλλευση της επιχειρήσεως νομικό πρόσωπο έπαυσε να υφίσταται νομικώς μετά τη διάπραξη της παραβάσεως στην περίπτωση δύο υφισταμένων και λειτουργουσών επιχειρήσεων εκ των οποίων η μία είχε απλώς εκχωρήσει ένα μέρος των δραστηριοτήτων της στην άλλη και οι οποίες δεν συνδέονταν διαρθρωτικά μεταξύ τους (βλ., συναφώς, αποφάσεις Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψη 85 ανωτέρω, σκέψη 145, και Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 83 ανωτέρω, σκέψη 359).

94 Επομένως, το κριτήριο της οικονομικής συνέχειας καθιστά δυνατή, στις εξαιρετικές περιπτώσεις τις οποίες καθορίζει αυστηρώς η νομολογία, τη διασφάλιση της αρχής της προσωπικής ευθύνης του αυτουργού της παραβάσεως και την επιβολή κυρώσεων στο νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι μεν άλλο από αυτό που διέπραξε την εν λόγω παράβαση, αλλά συνδέεται διαρθρωτικά με αυτό.

95 Επομένως, κατ' εφαρμογή του κριτηρίου της οικονομικής συνέχειας, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα επιβολής κυρώσεων σε νομικό πρόσωπο πλην αυτού που διέπραξε την παράβαση, παρά την ύπαρξη οποιασδήποτε νομικής κατασκευής η οποία αποσκοπεί, εντός της ιδίας επιχειρήσεως, να δημιουργήσει τεχνητώς εμπόδιο στην επιβολή κυρώσεων των παραβάσεων στο δίκαιο του ανταγωνισμού, οι οποίες διεπράχθησαν από ένα ή διάφορα νομικά πρόσωπα που την αποτελούν.

96 Εντούτοις, βάσει της έννοιας της οικονομικής συνέχειας δεν δύναται να θεωρηθεί υπεύθυνη για παράβαση μια επιχείρηση πλην αυτής η οποία, ενδεχομένως μέσω των νομικών προσώπων που την αποτελούν, διέπραξε την εν λόγω παράβαση (βλ., συναφώς, απόφαση ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, σκέψη 85 ανωτέρω, σκέψη 145), εκτός αν οι δύο αυτές επιχειρήσεις έχουν διαρθρωτικούς δεσμούς οι οποίοι τις συνδέουν οικονομικώς και οργανωτικώς (βλ., συναφώς, αποφάσεις Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 83 ανωτέρω, σκέψη 359, και ETI κ.λπ., σκέψη 68 ανωτέρω, σκέψη 49) ή το νομικό πρόσωπο το οποίο διέπραξε την παράβαση εκχωρήθηκε σε τρίτον με καταχρηστικούς όρους, ήτοι όχι με τους όρους της αγοράς, με πρόθεση αποφυγής των προβλεπομένων στο δίκαιο περί συμπράξεων κυρώσεων (προτάσεις της γενικής εισαγγελέα J. Kokott στην απόφαση ETI κ.λπ., σκέψη 68 ανωτέρω, Συλλογή 2007, σ. I-10896, σκέψεις 82 και 83).

97 Αντιθέτως, σε επιχείρηση η οποία, σύμφωνα με τους όρους της αγοράς, εκχώρησε το νομικό πρόσωπο το οποίο διέπραξε την παράβαση σε τρίτον με τον οποίο ουδόλως συνδέεται διαρθρωτικά, δύναται να επιβληθούν κυρώσεις κατ' εφαρμογήν της αρχής της προσωπικής ευθύνης για την προ της εκχωρήσεως περίοδο της παραβάσεως υπό την επιφύλαξη των σχετικών με την παραγραφή κανόνων, τούτο δε παρά το ότι οι δραστηριότητές της δεν διεξάγονταν πλέον στον εμπορικό τομέα ο οποίος αποτέλεσε το αντικείμενο της παραβάσεως αυτής.

98 Με άλλα λόγια, το κριτήριο της οικονομικής συνέχειας δεν έχει ως αντικείμενο, όταν κανόνες δικαίου, όπως αυτοί που διέπουν την παραγραφή, εμποδίζουν την επιβολή κυρώσεων σε επιχείρηση λόγω παραβάσεως του δικαίου του ανταγωνισμού, ή όταν δεν υφίσταται πλέον η επιχείρηση η οποία εκχώρησε το νομικό πρόσωπο που διέπραξε την παράβαση, να δύναται να αναζητηθεί ή να αναληφθεί αναδρομικώς η ευθύνη άλλης επιχειρήσεως για τα πραγματικά περιστατικά τα οποία διέπραξε η πρώτη επιχείρηση, εκτός αν έχουν διαρθρωτικούς δεσμούς που τις συνδέουν οικονομικώς και οργανωτικώς (βλ., συναφώς, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα D. Ruiz-Jarabo Colomer στην απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 85 ανωτέρω, σκέψη 72) ή ότι η μεταβίβαση του νομικού προσώπου το οποίο διέπραξε την παράβαση πραγματοποιήθηκε με καταχρηστικούς όρους (βλ. σκέψη 96 ανωτέρω).

99 Συναφώς, δεν ασκεί επιρροή εάν πρόκειται για μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού ή μεταβίβαση νομικού προσώπου στο εν λόγω τρίτο πρόσωπο, και πρέπει να απορριφθεί η προβληθείσα συναφώς άποψη της Επιτροπής.

100 Συγκεκριμένα, έχει κριθεί ότι η αρχή της προσωπικής ευθύνης δεν διακυβεύεται από το κριτήριο της οικονομικής συνέχειας σε περίπτωση όπου επιχείρηση μεταβίβασε σε ανεξάρτητο τρίτον μέρος των δραστηριοτήτων της που εμπλέκονται στη σύμπραξη μέσω μεταβιβάσεως θυγατρικής ιδρυθείσας για τους σκοπούς της εν λόγω μεταβιβάσεως και δεν υφίστανται διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ του παλαιού και του νέου φορέα εκμετάλλευσης, όπερ δικαιολογεί ότι στη μεταβιβάζουσα επιχείρηση επιβάλλονται κυρώσεις για την προ της μεταβιβάσεως περίοδο της παραβάσεως και στην προς ην η μεταβίβαση επιχείρηση για τη μετά της μεταβιβάσεως περίοδο (βλ., συναφώς, απόφαση Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 75 ανωτέρω, σκέψεις 28 και 61).

101 Επομένως, κατ' εφαρμογήν της αρχής της προσωπικής ευθύνης, και στο εκχωρηθέν νομικό πρόσωπο, από την ημερομηνία της ιδρύσεώς του, δύναται να επιβληθούν κυρώσεις για την περίοδο παραβάσεως κατά τη διάρκεια της οποίας συμμετείχε το ίδιο στην παράβαση (βλ., συναφώς, απόφαση Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 75 ανωτέρω, σκέψεις 28, 61, 66 και 67), καθόσον, συγκεκριμένα, από τη στιγμή

αυτή, δύναται να θεωρηθεί ατομικά υπεύθυνο της παραβάσεως αυτής (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Σεπτεμβρίου 2009, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P και C-137/07 P, Erste Group Bank κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-8681, σκέψεις 81 και 82).

102 Πρέπει να προστεθεί ότι η παράλειψη διαπιστώσεως της υπάρξεως παραβάσεως διαπραχθείσας από μεταβιβάζουσα επιχείρηση και, ενδεχομένως, της επιβολής κυρώσεων σε αυτή, δύναται να θίξει την αποτελεσματικότητα της επιβολής κυρώσεων σε περιπτώσεις μεταγενέστερης υποτροπής.

103 Εν προκειμένω, πρέπει καταρχάς να υπομνησθούν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά.

104 Αφενός, ο κλάδος των θαλάσσιων σωλήνων που προορίζονται για πετρέλαιο και φυσικό αέριο, ο οποίος ανήκει σήμερα στην Parker ITR, δημιουργήθηκε το 1966 από την Pirelli Treg, τις δραστηριότητες τις οποίες ανέλαβε τον Δεκέμβριο 1990 η ITR, την οποία απέκτησε το 1993 η Saiag.

105 Αφετέρου, η Saiag δημιούργησε μια θυγατρική, την ITR Rubber, στις 27 Ιουνίου 2001, αφού άρχισε διαπραγματεύσεις με την Parker-Hannifin περί της τυχόν πωλήσεως της δραστηριότητάς της των θαλάσσιων σωλήνων, στην οποία μεταβίβασε, στις 19 Δεκεμβρίου 2001, τον κλάδο των σωλήνων από καουτσούκ, περιλαμβανομένου του κλάδου των θαλάσσιων σωλήνων.

106 Η μεταβίβαση του κλάδου των σωλήνων από καουτσούκ στην ITR Rubber άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2002 και, στις 31 Ιανουαρίου 2002, τη θυγατρική ITR Rubber –η οποία ονομάστηκε λίγους μήνες αργότερα Parker ITR– απέκτησε η Parker-Hannifin.

107 Περαιτέρω, από την αιτιολογική σκέψη 370 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, από τον Δεκέμβριο του 1990 έως τις 27 Ιουνίου 2001, ημερομηνία κατά την οποία η ITR Rubber αποτελούνταν από τη Saiag, η ITR μετείχε στη σύμπραξη και, επομένως, διέπραξε την παράβαση για την οποία επιβάλλει κυρώσεις η προσβαλλόμενη απόφαση.

108 Περαιτέρω δεν αμφισβητείται ότι η ITR εξακολούθησε να ασκεί τη δραστηριότητα σχετικά με τους σωλήνες από καουτσούκ της Saiag, και ειδικότερα τη δραστηριότητα σχετικά με τους θαλάσσιους σωλήνες, μέχρι το χρονικό σημείο της μεταβιβάσεως των στοιχείων ενεργητικού της στην ITR Rubber, στις 19 Δεκεμβρίου 2001, η δε μεταβίβαση αυτή άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2002.

109 Εξάλλου, συνομολογείται ότι η διάπραξη της παραβάσεως εξακολούθησε από τις 27 Ιουνίου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001.

110 Επομένως, η ITR, επίσης, μεταξύ 27 Ιουνίου 2001 και 31 Δεκεμβρίου 2001, διέπραξε την παράβαση.

111 Επομένως, κατ' εφαρμογή της αρχής της προσωπικής ευθύνης, στη Saiag και στην ITR έπρεπε να επιβληθούν κυρώσεις για τη διαπραχθείσα παράβαση –τουλάχιστον– μεταξύ Δεκεμβρίου 1990 και 31ης Δεκεμβρίου 2001.

112 Ωστόσο, συνομολογείται επίσης ότι η Επιτροπή δεν επέβαλε κυρώσεις στην ITR και στη Saiag, διότι έκρινε, σύμφωνα με τις διευκρινίσεις που προσκόμισε συναφώς κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας, ότι η παράβαση είχε παραγραφεί όσον τις αφορά.

113 Εξάλλου, η Επιτροπή διευκρίνισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι, στο μέτρο αυτό, για να επιβάλει κυρώσεις στη διαπραχθείσα από την ITR παράβαση από τον Δεκέμβριο του 1990 έως τον Δεκέμβριο του 2001 και, πριν από αυτή, από την Pirelli Treg από τον Απρίλιο του 1986 έως τον Δεκέμβριο του 1990, αποφάσισε να καταλογίσει στην Parker ITR, πρώην ITR Rubber, την ευθύνη του συνόλου της παραβάσεως διαχρονικώς. Συγκεκριμένα, θεωρεί ότι ήταν δυνατό να χρησιμοποιήσει το κριτήριο της οικονομικής συνέχειας στην περίπτωση αυτή για να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα της επιβολής κυρώσεων στο δίκαιο του ανταγωνισμού.

114 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστεί αν, εν προκειμένω, πληρούνται οι όροι για την εφαρμογή του κριτηρίου της οικονομικής συνέχειας, όπως ισχυρίζεται η Επιτροπή.

115 Διαπιστώνεται ότι, αφενός, από 27 Ιουνίου 2001 έως 31 Ιανουαρίου 2002, η ITR Rubber ήταν θυγατρική ανήκουσα κατά 100 % στην ITR και, αφετέρου, η μεταβίβαση των δραστηριοτήτων σχετικά με τους σωλήνες από καουτσούκ στην ITR Rubber τέθηκε σε ισχύ μόλις από την 1η Ιανουαρίου 2002, εφόσον από κανένα στοιχείο του φακέλου της Επιτροπής δεν αποδεικνύεται ότι η ITR Rubber είχε οποιαδήποτε δραστηριότητα, και, ειδικότερα, δραστηριότητα συνδεόμενη με τους θαλάσσιους σωλήνες, πριν από την ημερομηνία αυτή. Εφόσον η ITR προέβη στην πώληση του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού της ITR Rubber στην Parker-Hannifin, με σύμβαση συναφθείσα στις 5 Δεκεμβρίου 2001 και εκτελεσθείσα με τη μεταβίβαση του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού στον αγοραστή στις 31 Ιανουαρίου 2002, συνομολογείται ότι η εκ μέρους της ITR πραγματοποιηθείσα ανάθεση σε θυγατρική του τομέα της σχετικής με τους σωλήνες από καουτσούκ δραστηριότητας, εντάσσεται προδήλως στον σκοπό πωλήσεως των στοιχείων ενεργητικού της θυγατρικής αυτής σε τρίτη επιχείρηση (βλ., συναφώς, απόφαση Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 75 ανωτέρω, σκέψη 60).

116 Υπό τις συνθήκες αυτές, το νομικό πρόσωπο που διηύθυνε την οικεία επιχείρηση κατά τον χρόνο διαπράξεως της παραβάσεως, δηλαδή η ITR και η μητρική της εταιρία Saiag, ευθύνεται για την παράβαση αυτή, έστω και αν, κατά τον χρόνο εκδόσεως της περί διαπιστώσεως της παραβάσεως αποφάσεως, η εκμετάλλευση της δραστηριότητας σχετικά με τους θαλάσσιους σωλήνες τελούσε υπό την ευθύνη άλλης επιχειρήσεως, εν προκειμένω της Parker-Hannifin. Συγκεκριμένα, η αρχή της προσωπικής ευθύνης δεν διακυβεύεται από την αρχή της οικονομικής συνέχειας σε περιπτώσεις όπως η προκείμενη, στις οποίες μια εμπλεκόμενη σε σύμπραξη επιχείρηση, ήτοι η Saiag, και η θυγατρική της ITR, μεταβίβασε μέρος των δραστηριοτήτων της σε ανεξάρτητο τρίτο και δεν υφίστανται διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ του παλαιού και του νέου φορέα εκμετάλλευσης δηλαδή, εν προκειμένω, μεταξύ της Saiag ή της ITR και της Parker-Hannifin.

117 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι δεν διαθέτει κανένα στοιχείο περί του ότι η πώληση επήλθε υπό καταχρηστικούς όρους με σκοπό να καταστεί δυνατό στη Saiag και στην ITR να αποφύγουν την ευθύνη τους και πρέπει να αναφερθεί ότι η Επιτροπή δεν προέβαλε την άποψη αυτή στην προσβαλλόμενη απόφαση.

118 Συνεπώς, εναπέκειτο στην Επιτροπή να διαπιστώσει ότι η Saiag και η ITR ευθύνονταν για την παράβαση μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2002, στη συνέχεια, ενδεχομένως, να διαπιστώσει ότι η παράβαση αυτή είχε παραγραφεί, όπως έχει τη δυνατότητα να πράξει βάσει πάγιας νομολογίας (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 6ης Οκτωβρίου 2005, T-22/02 και T-23/02, Sumitomo Chemical και Sumika Fine Chemicals κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-4065, σκέψεις 60 και 61, και της 12ης Οκτωβρίου 2007, T-474/04, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-4225, σκέψη 72).

119 Αντιθέτως, η Επιτροπή δεν μπορούσε, υπό τις συνθήκες αυτές, να θεωρήσει υπεύθυνη την ITR Rubber για το προ της 1ης Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα, ημερομηνία κατά την οποία της μεταβιβάστηκαν τα εμπλεκόμενα στη σύμπραξη στοιχεία ενεργητικού.

120 Κατά τα λοιπά, αυτή είναι η λύση την οποία έκανε δεκτή η Επιτροπή στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Hoechst κατά Επιτροπής, σκέψη 75 ανωτέρω, κατ' εφαρμογήν της αρχής της προσωπικής ευθύνης, τη δε λύση αυτή ενέκρινε το Γενικό Δικαστήριο.

121 Περαιτέρω, εφόσον πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της συλλογιστικής της Επιτροπής όσον αφορά την εφαρμογή του κριτηρίου της οικονομικής συνέχειας μόνο στην εκχώρηση των στοιχείων ενεργητικού της ITR στην ITR Rubber (και όχι στην εκχώρηση της θυγατρικής ITR Rubber στην Parker-Hannifin), η ευθύνη της Saiag και της ITR δεν μπορεί να μεταβιβασθεί στην ITR Rubber κατ' εφαρμογήν του κριτηρίου αυτού. Επομένως, δεν μπορεί να ευοδωθεί η επιχειρηματολογία της

Επιτροπής ότι η ευθύνη που συνδέεται, κατ' εφαρμογήν του κριτηρίου της οικονομικής συνέχειας, με τη θυγατρική, η οποία συστήθηκε για την εξαγορά της από την Parker-Hannifin, μεταβιβάζεται επομένως στην Parker-Hannifin με την ευκαιρία αυτή.

122 Πρέπει επίσης, να απορριφθεί η επιχειρηματολογία της Επιτροπής ότι, κατ' ουσίαν, διαθέτει, εν πάση περιπτώσει, περιθώριο εκτιμήσεως για να επιλέξει τον υπεύθυνο της παραβάσεως τόσο στην περίπτωση της οικονομικής συνέχειας όσο, γενικότερα, όσον αφορά τις μητρικές εταιρίες και τις θυγατρικές τους, όπερ της παρέχει τη δυνατότητα να επιβάλει κυρώσεις στην ITR Rubber για το σύνολο του παραβατικού παρελθόντος της ITR και της Saiag.

123 Πρώτον, συγκεκριμένα, προκύπτει από τη νομολογία ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι δυνατόν να μπορεί να καταλογισθεί σε μια μητρική εταιρία η παραβατική συμπεριφορά της θυγατρικής της λόγω ελέγχου που ασκεί η μητρική εταιρία επ' αυτής (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Μαΐου 1998, T-309/94, KNP BT κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1007, σκέψεις 41, 42, 45, 47 και 48, επιβεβαιωθείσα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-248/98 P, KNP BT κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-9641, σκέψη 73).

124 Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η νομολογία αυτή δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής στην υπό κρίση υπόθεση εφόσον, εν προκειμένω, η Επιτροπή σκοπεί στον καταλογισμό σε μια θυγατρική, την ITR Rubber, της ευθύνης της μητρικής της εταιρίας, Saiag, για την παραβατική συμπεριφορά άλλης θυγατρικής της Saiag, ήτοι της ITR.

125 Δεύτερον, το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι η Επιτροπή έχει την επιλογή να επιβάλει κυρώσεις είτε στη θυγατρική που μετείχε στην παράβαση, είτε στη μητρική εταιρία που την ήλεγχε κατά την περίοδο εκείνη (απόφαση Erste Group Bank κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 101 ανωτέρω, σκέψεις 81 έως 84, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 2006, T-259/02 έως T-264/02 και T-271/02, Raiffeisen Zentralbank Österreich κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-5169, σκέψη 331), είτε στις δύο από κοινού και αλληλεγγύως (αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 2005, T-71/03, T-74/03, T-87/03 και T-91/03, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψεις 52 έως 82, και της 24ης Μαρτίου 2011, T-384/06, IBP και International Building Products France κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. II-1177, σκέψη 13).

126 Εντούτοις, από τη νομολογία αυτή προκύπτει ότι, αν, ασφαλώς, δύναται να επιβληθούν κυρώσεις στη θυγατρική αντί της μητρικής εταιρίας, τούτο μπορεί να συμβεί στον βαθμό κατά τον οποίο μετείχε η ίδια στην παράβαση και, επομένως, για τη διάρκεια της συμμετοχής της στην παράβαση, όπερ αποκλείει, μεταξύ άλλων, να θεωρηθεί αναδρομικώς υπεύθυνη για παράβαση διαπραχθείσα από τη μητρική της εταιρία πριν από τη σύσταση της εν λόγω θυγατρικής.

127 Συγκεκριμένα, η δυνατότητα αναδρομικού καταλογισμού της ευθύνης για παράβαση σε άλλο νομικό πρόσωπο πλην αυτού που τη διέπραξε είναι δυνατή μόνο στο πλαίσιο της εφαρμογής του κριτηρίου της οικονομικής συνέχειας, το οποίο εντούτοις αποκλείστηκε εν προκειμένω (βλ. τις σκέψεις 114 έως 119 ανωτέρω).

128 Εφόσον η μεταβίβαση των εμπλεκόμενων στη σύμπραξη στοιχείων ενεργητικού της ITR στην ITR Rubber τέθηκε συγκεκριμένα σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2002 και η Επιτροπή δεν προσκόμισε καμία απόδειξη για την εμπλοκή της ITR Rubber κατά το προ της 1ης Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα, πρέπει, επομένως, να θεωρηθεί ότι η ITR Rubber διέπραξε προσωπικώς την παράβαση από 1ης Ιανουαρίου 2002 έως 31 Ιανουαρίου 2002, ημερομηνία κατά την οποία η Parker-Hannifin απέκτησε το σύνολο των μετοχών της ITR Rubber.

129 Επομένως, υπό την επιφύλαξη της εξετάσεως του δεύτερου και τρίτου λόγου ακυρώσεως, και η από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη της Parker-Hannifin δεν μπορεί να γίνει δεκτή για το προ της 31ης Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα, ημερομηνία κατά την οποία η Parker-Hannifin απέκτησε το

σύνολο των μετοχών της ITR Rubber (νυν Parker ITR). Η προσβαλλόμενη απόφαση, καθόσον ορθώς δέχεται την από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη της Parker-Hannifin από τις 31 Ιανουαρίου 2002, πρέπει, κατά συνέπεια, να επιβεβαιωθεί συναφώς και υπό την επιφύλαξη αυτή.

130 Χωρίς να απαιτείται να εξεταστεί το δεύτερο και τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως, πρέπει επομένως το πρώτο σκέλος αυτού να γίνει δεκτό, καθόσον η ευθύνη της Parker ITR δεν μπορεί να γίνει δεκτή για το προ της 1ης Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα της παραβάσεως.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από την εσφαλμένη επιβολή προστίμου στην Parker ITR για το προ της 11ης Ιουνίου 1999 χρονικό διάστημα

Προσβαλλόμενη απόφαση

131 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, στις αιτιολογικές σκέψεις 148 έως 187 και 289 έως 307, η Επιτροπή υπενθυμίζει διάφορα πραγματικά περιστατικά τα οποία, κατά την άποψή της, οδηγούν στη διάκριση τριών περιόδων κατά τις οποίες υπήρχε η σύμπραξη: μια πρώτη περίοδος «πλήρους και απόλυτης» δραστηριότητας από το 1986 έως τον Μάιο του 1997, μια περίοδος περιορισμένης δραστηριότητας, εκτεινόμενη, κατά τα μέλη της συμπράξεως, από τον Μάιο του 1997 έως τον Ιούνιο του 1999 ή τον Ιούνιο του 2000, και, τέλος, μια νέα περίοδος «πλήρους και απόλυτης» δραστηριότητας από τον Ιούνιο του 1999 ή τον Ιούνιο του 2000, κατά τα μέλη της συμπράξεως, μέχρι τον Μάιο του 2007. Η Επιτροπή θεωρεί κατ' ουσίαν ότι, εφόσον αποδείχθηκε η ύπαρξη επαφών μεταξύ ορισμένων συμμετεχόντων στη σύμπραξη, οι οποίες είχαν, μεταξύ άλλων, ως σκοπό την επανεκκίνηση της συμπράξεως, πρέπει να θεωρηθεί ότι η παράβαση είναι διαρκής, ή τουλάχιστον επαναλαμβανόμενη, αλλά, εντούτοις, δεν μπορεί να επιβληθεί πρόστιμο για την περίοδο περιορισμένης δραστηριότητας της συμπράξεως.

Επιχειρήματα των διαδίκων

132 Με τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι η επιβολή προστίμου στην Parker ITR, για το προ της 11ης Ιουνίου 1999 χρονικό διάστημα, παραβαίνει, αφενός, το άρθρο 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, εφόσον η παράβαση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως διαρκής ή επαναλαμβανόμενη, και, αφετέρου, παραβιάζει την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων. Θεωρούν ότι η Επιτροπή αθέτησε επίσης την υποχρέωση αιτιολογήσεως.

133 Η Επιτροπή αμφισβητεί την επιχειρηματολογία αυτή.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

134 Ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως, ο οποίος αφορά την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου διαπίστωση της παραγραφής για το προ της 11ης Ιουνίου 1999 χρονικό διάστημα παραβάσεως, έχει ευλόγως παρεπόμενο χαρακτήρα σε σχέση με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, με συνέπεια ότι πρέπει να εξετασθεί μόνον αν απορριφθεί ο πρώτος λόγος ακυρώσεως.

135 Δεδομένου ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως έγινε δεκτός, η εξέταση του τέταρτου λόγου ακυρώσεως δεν είναι, συνεπώς, αναγκαία.

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά την εσφαλμένη αύξηση του προστίμου με την αιτιολογία ότι η Parker ITR είχε ηγετικό ρόλο στη σύμπραξη

Προσβαλλόμενη απόφαση

136 Από τις αιτιολογικές σκέψεις 457 έως 463 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, λαμβάνοντας υπόψη τη συμμετοχή του P. στη σύμπραξη, ο οποίος είχε ηγετικό ρόλο στη σύμπραξη, αποδεικνυόμενο από διάφορα αποδεικτικά στοιχεία, η Επιτροπή αποφάσισε να αυξήσει τα βασικά ποσά του προστίμου κατά 30 % λόγω επιβαρυντικών περιστάσεων και να απορρίψει την επιχειρηματολογία της Parker ITR και της Parker-Hannifin όσον αφορά τον καταλογισμό της ευθύνης της παραβάσεως στον P.

Επιχειρήματα των διαδίκων

137 Προς στήριξη του πέμπτου λόγου τους ακυρώσεως, οι προσφεύγουσες προβάλλουν ότι κακώς αυξήθηκε το πρόστιμο με την αιτιολογία ότι η Parker ITR είχε ηγετικό ρόλο κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 11ης Ιουνίου 1999 και 30ής Σεπτεμβρίου 2001.

138 Η Επιτροπή αμφισβητεί την επιχειρηματολογία αυτή.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

139 Εφόσον έγινε δεκτός ο πρώτος λόγος ακυρώσεως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η Parker ITR είχε ηγετικό ρόλο στη σύμπραξη κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 11ης Ιουνίου 1999 και 30ής Σεπτεμβρίου 2001.

140 Κατά συνέπεια, ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να γίνει δεκτός, καθόσον ο λόγος αυτός αφορά την εσφαλμένη αύξηση του προστίμου λόγω συμπεριφοράς η οποία δεν μπορεί να καταλογισθεί στις προσφεύγουσες.

Επί του έκτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παραβίαση της αρχής της προσωπικής ευθύνης και αθέτηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, όσον αφορά το επιβληθέν στην Parker-Hannifin αυξημένο πρόστιμο λόγω του ηγετικού ρόλου της Parker ITR

Επιχειρήματα των διαδίκων

141 Ο έκτος λόγος ακυρώσεως τον οποίο προέβαλαν οι προσφεύγουσες αντλείται από παραβίαση της αρχής της προσωπικής ευθύνης και αθέτηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως όσον αφορά το επιβληθέν στην Parker-Hannifin αυξημένο πρόστιμο, επειδή έγινε δεκτός ο ηγετικός ρόλος της Parker ITR.

142 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται συναφώς ότι η Επιτροπή δεν έκανε δεκτή την ευθύνη της Parker-Hannifin για το προ της 31ης Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα της παραβάσεως, αλλά έλαβε υπόψη της τον ηγετικό ρόλο που είχε η ITR από τον Ιούνιο του 1999 έως τον Σεπτέμβριο του 2001 για να αυξήσει το πρόστιμο της Parker ITR και το μέρος του προστίμου ως προς το οποίο η Parker-Hannifin θεωρείται αλληλεγγύως υπεύθυνη. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί την Parker-Hannifin υπεύθυνη για τα γεγονότα τα οποία επήλθαν πριν αποκτήσει την Parker ITR στις 31 Ιανουαρίου 2002, τούτο δε κατά παραβίαση της αρχής της προσωπικής ευθύνης.

143 Οι προσφεύγουσες προβάλλουν επίσης κατ' ουσίαν ότι η αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι αντιφατική και ανεπαρκής.

144 Η Επιτροπή αμφισβητεί την επιχειρηματολογία αυτή.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

145 Εφόσον έγινε δεκτός ο πρώτος λόγος ακυρώσεως, η από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη της Parker-Hannifin, όσον αφορά τον ηγετικό ρόλο της θυγατρικής της, Parker ITR, δεν μπορεί να γίνει δεκτή για την παραβατική περίοδο από 11ης Ιουνίου 1999 έως 30ής Σεπτεμβρίου 2001, η οποία δεν μπορεί να καταλογισθεί στην Parker ITR.

146 Κατά συνέπεια, ο έκτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να γίνει δεκτός.

Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από εσφαλμένο καταλογισμό στις προσφεύγουσες της ευθύνης της παραβάσεως, η οποία συνδέεται με την παράνομη συμπεριφορά του P., διευθυντή της μονάδας «Oil & Gas»

Προσβαλλόμενη απόφαση

147 Από τις αιτιολογικές σκέψεις 374 έως 381 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει κατ' ουσίαν ότι η Επιτροπή απέρριψε την προβληθείσα από τις προσφεύγουσες επιχειρηματολογία, ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη, αφενός, η προσωπική ευθύνη του P., διευθυντή της μονάδας «Oil & Gas» της ITR Rubber τόσο πριν όσο και μετά την απόκτησή της από την Parker-Hannifin, ο οποίος ενήργησε εν αγνοία του εργοδότη του, θέτοντας σε εφαρμογή έναν ευρύ μηχανισμό με σκοπό τη συμμετοχή στη σύμπραξη για προσωπικό του όφελος καθώς και προς όφελος των εταιριών με τις οποίες ήταν συνδεδεμένος, και, αφετέρου, το γεγονός ότι οι ραδιουργίες αυτές έγιναν σε βάρος και σε αντίφαση με την εσωτερική πολιτική της επιχειρήσεως, προκαλώντας της σημαντική ζημία και μη προσπορίζοντάς της κανένα όφελος.

Επιχειρήματα των διαδίκων

148 Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν, κατ' ουσίαν, ότι μπορεί να τους καταλογιστεί η συμπεριφορά του P., διευθυντή της μονάδας «Oil & Gas» της ITR Rubber (η οποία κατέστη Parker ITR), λόγω του ότι, πρώτον, τους απέκρυψε την αλήθεια, θέτοντας σε εφαρμογή ένα δόλιο σχέδιο με σκοπό να του δοθεί η δυνατότητα, καθώς και στις διάφορες εταιρίες τις οποίες ήλεγχε ή με τις οποίες ήταν συνδεδεμένος, να λαμβάνει αθέμιτα κέρδη προκύπτοντα από τη σύμπραξη, δεύτερον, ότι αντιτάχθηκε με κάθε μέσον στην παρέμβαση της Parker-Hannifin στην εμπορική διαχείριση του κλάδου των θαλάσσιων σωλήνων την οποία διασφάλιζε με πλήρη αυτονομία, και, τέλος, τρίτον, ότι εθίγησαν πρώτες από τις ραδιουργίες του P., ο οποίος ενήργησε μόνον προς το προσωπικό του συμφέρον και προς το συμφέρον των εταιριών του, καθώς και κατά παράβαση των δεοντολογικών κανόνων της Parker-Hannifin. Οι προσφεύγουσες εκτιμούν ότι, όπως κατά την αμερικανική νομολογία, δεν πρέπει να θεωρηθεί η επιχείρηση υπεύθυνη της συμπεριφοράς του υπαλλήλου της εφόσον οι αθέμιτες ενέργειές του είχαν σκοπό τον προσπορισμό οφέλους σε άλλα πρόσωπα πλην του εργοδότη του.

149 Επιπλέον οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι δεν είχαν συνάψει καμία συμφωνία με τα μέλη της συμπράξεως κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία ο P. ήταν υπάλληλος της επιχειρήσεως και αμφισβητούν ότι απέκρυψαν τη σύμπραξη στην Επιτροπή όταν είχαν υπόνοιες συναφώς, διότι οι εν λόγω υπόνοιες δεν αρκούσαν, κατά την άποψή τους, για να δικαιολογήσουν τη λήψη μέτρων ενόψει, μεταξύ άλλων, της υποβολής αιτήματος επιείκειας.

150 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα αυτά.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

151 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, ο καταλογισμός σε επιχείρηση παραβάσεως του άρθρου 85 ΕΚ της Συνθήκης δεν προϋποθέτει πράξη ή έστω γνώση εκ μέρους των εταίρων ή των κυριότερων διαχειριστών της εμπλεκομένης επιχειρήσεως, αλλά πράξη προσώπου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί να ενεργεί για λογαριασμό της επιχειρήσεως (βλ., όσον αφορά τη Συνθήκη ΕΚ, απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 1983, 100/80 έως 103/80, Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1825, σκέψη 97, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 20ής Μαρτίου 2002, T-15/99, Brugg Rohrsysteme κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1613, σκέψη 58).

152 Επισημαίνεται, συναφώς, ότι ο P. εργάσθηκε αδιαλείπτως από το 1981 έως το 2006 διαδοχικώς για την Pirelli Treg, τη Saiag (ITR) και την Parker ITR. Επιπλέον, μετά την προβαλλόμενη παραίτησή του, στις 9 Ιουνίου 2006, η Parker ITR συνήψε μαζί του σύμβαση παροχής συμβουλών για να διασφαλίσει τη συνέχεια του κλάδου των θαλάσσιων σωλήνων.

153 Η εμπλοκή του P. στη σύμπραξη καθώς και ο ηγετικός του ρόλος, γεγονότα που δεν αμφισβητούνται, κατά τα λοιπά, τυπικώς από τις προσφεύγουσες, εκτίθενται λεπτομερώς στις αιτιολογικές σκέψεις 94, 122 (πίνακας 9), 144, 145, 151, 154 έως 156, 158, 163, 172, 177, 185, 189 (πίνακας 10), 190, 196, 241, 302, 349, 379, 383, 384, 386, 459 και 461 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

154 Περαιτέρω οι προσφεύγουσες αναγνώρισαν, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι ο P. είχε εξουσιοδοτηθεί να ενεργεί για λογαριασμό της επιχειρήσεως, όπως επισήμανε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 383 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, από την αιτιολογική αυτή σκέψη προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες προσκόμισαν «αντίγραφο της εξουσιοδοτήσεως [...] στην οποία αναφερόταν ότι είχε εξουσιοδότηση να υπογράφει ευρύτατη κατηγορία εμπορικών συναλλαγών», όπερ αποδεικνύει ότι, αν είναι αληθές ότι ο P. είχε ευρύτατο περιθώριο ελιγμών στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του, τούτο συνέβαινε διότι η εξουσία αυτή του είχε ρητώς παρασχεθεί από τις προσφεύγουσες.

155 Επομένως, οι προσφεύγουσες είναι υπεύθυνες, χωρίς να απαιτείται να προσδιοριστεί αν ο P. ενήργησε εν αγνοία τους.

156 Επομένως, είναι αλυσιτελής η επιχειρηματολογία των προσφευγουσών ότι δεν είχαν συνάψει καμία συμφωνία με τα λοιπά μέλη της συμπράξεως, εφόσον δεσμεύονταν νομικώς από τον P.

157 Το αυτό ισχύει ως προς τους ισχυρισμούς σχετικά με την παράβαση των εσωτερικών δεοντολογικών κανόνων του ομίλου Parker και το γεγονός ότι ο P. ενήργησε με σκοπό να εξαπατήσει τον εν λόγω όμιλο. Συγκεκριμένα, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι κανένα στοιχείο δεν θεμελιώνει τους ισχυρισμούς αυτούς, οι οποίοι διαψεύδονται κατά τα λοιπά από το γεγονός ότι η Parker ουδέποτε κατέθεσε καταγγελία, ούτε προέβη σε διάβημα κατά του πρώην υπαλλήλου της.

158 Τέλος, όσον αφορά τις προβαλλόμενες ζημίες οι οποίες προκλήθηκαν στην Parker-Hannifin, ορθώς η Επιτροπή παρατηρεί ότι, μετέχοντας στη σύμπραξη, η επιχείρηση, σε αντίθεση με όσα διατείνεται, άντλησε οφέλη προκύπτοντα, ειδικότερα, από τον καθορισμό των τιμών και την κατανομή των αγορών μεταξύ των διαφόρων μελών της συμπράξεως τις οποίες δεν θα μπορούσε να πραγματοποιήσει αν δεν υπήρχε συμφωνία μεταξύ τους.

159 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από το ότι η Parker-Hannifin κακώς θεωρήθηκε ως αλληλεγγύως υπεύθυνη της παραβάσεως με την Parker ITR

Προσβαλλόμενη απόφαση

160 Από τις αιτιολογικές σκέψεις 382 έως 389 της προσβαλλομένης αποφάσεως, προκύπτει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή έκρινε ότι η αποφασιστική επιρροή της Parker-Hannifin στην Parker ITR μπορούσε να τεκμαίρεται εφόσον η μητρική εταιρία κατείχε 100 % του κεφαλαίου της θυγατρικής της και υπήρχαν, περαιτέρω, πραγματικά στοιχεία αποδεικνύοντα ότι η Parker-Hannifin είχε ασκήσει έλεγχο στην Parker ITR, ειδικότερα εξουσιοδότηση προς τον P. πιστοποιούσα ότι είχε την εξουσία να υπογράφει ευρύτατη κατηγορία εμπορικών συναλλαγών.

161 Η Επιτροπή απέρριψε και τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι προσφεύγουσες σε απάντηση στην ανακοίνωση αιτιάσεων.

162 Επομένως, η Επιτροπή απέρριψε το επιχείρημα ότι αρκούσε να αποδειχθεί ότι η Parker-Hannifin δεν είχε ασκήσει αποφασιστική επιρροή μόνο στη σχετική με τους θαλάσσιους σωλήνες δραστηριότητα της Parker ITR, χωρίς να απαιτείται να ληφθεί υπόψη η κατάσταση των λοιπών τομέων δραστηριότητας της θυγατρικής αυτής, θεωρώντας ότι προκύπτει από τη νομολογία ότι η επιρροή αυτή αφορά τη συμπεριφορά της θυγατρικής στο σύνολό της.

163 Δεύτερον, η Επιτροπή έκρινε ότι τα έγγραφα στα οποία παραπέμπουν οι προσφεύγουσες για να αποδείξουν την αυτονομία της Parker ITR δεν αποδεικνύουν ότι η θυγατρική ενεργούσε εντελώς ανεξάρτητα από τη μητρική εταιρία, αλλά αποκαλύπτουν μόνον τυχόν αποκλίσεις απόψεων και προβλήματα συνεργασίας. Πάντως, κατά την Επιτροπή, δεν απαιτείται παρέμβαση στην τρέχουσα διαχείριση των δραστηριοτήτων θυγατρικής για να ασκηθεί αποφασιστική επιρροή στην εμπορική πολιτική της εν λόγω θυγατρικής.

164 Τρίτον, η Επιτροπή απέρριψε την επιχειρηματολογία των προσφευγουσών ότι η σύμπραξη είχε αποκρυβεί από τη μητρική εταιρία λαμβάνοντας, ειδικότερα, υπόψη ότι προκύπτει από τη νομολογία ότι δεν υποχρεούται να αποδείξει ότι η διεύθυνση επιχειρήσεως είχε επίγνωση μιας παραβάσεως, ενόσω το άτομο που συμβάλλει στην παράβαση αυτή είχε εξουσιοδότηση να ενεργεί για λογαριασμό της επιχειρήσεως.

165 Τέλος, η Επιτροπή έκρινε ότι, πέραν της ευθύνης της Parker ITR για τη διαπραττόμενη από το 1986 παράβαση, η Parker-Hannifin και η Parker ITR πρέπει να κριθούν αλληλεγγύως υπεύθυνες της συμπεριφοράς της Parker ITR μεταξύ 31ης Ιανουαρίου 2002 και 2ας Μαΐου 2007.

Επιχειρήματα των διαδίκων

166 Πρώτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, αφενός, ότι η Parker-Hannifin δεν άσκησε καμία επιρροή –και, κατά μείζονα λόγο, δεν άσκησε αποφασιστική επιρροή– στη μονάδα «Oil & Gas» της Parker ITR όταν τη διηύθυνε ο P. Προς στήριξη της επιχειρηματολογίας αυτής, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι ο P. αρνήθηκε συστηματικά να τηρήσει τις οδηγίες και την εμπορική πολιτική της Parker-Hannifin, ότι απέκρουσε τις απόπειρες παρεμβάσεώς της στη διαχείριση του κλάδου των θαλάσσιων σωλήνων και, εσκεμμένως, αγνόησε τον κώδικα δεοντολογίας του ομίλου Parker. Κατά τις προσφεύγουσες, η εν λόγω μονάδα «Oil & Gas» την οποία διηύθυνε ο P. είχε, κατά συνέπεια, αυτόνομη συμπεριφορά στην αγορά. Επομένως, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι ανέτρεψαν το τεκμήριο της ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής.

167 Αφετέρου, πέραν ορισμένων προβαλλομένων ενδείξεων, ο φάκελος της Επιτροπής δεν περιέχει, κατά τις προσφεύγουσες, κανένα αποδεικτικό στοιχείο ως προς την άσκηση αποφασιστικής επιρροής εκ μέρους της Parker-Hannifin στην Parker ITR κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ 31ης Ιανουαρίου 2002 και 9ης Ιουνίου 2006.

168 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες κρίνουν κατ' ουσίαν ότι απόκειται σε αυτές να ανατρέψουν το τεκμήριο της ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής μόνον όσον αφορά τα θιγόμενα από τη σύμπραξη προϊόντα, ήτοι αυτά που εμπίπτουν στη μονάδα «Oil & Gas» της Parker ITR. Επομένως, θα ήταν προδήλως δυσανάλογο και αντιφατικό με τη στηρίζουσα το τεκμήριο συλλογιστική το γεγονός ότι υποχρεούνται να αποδείξουν ότι η Parker-Hannifin δεν άσκησε καμία αποφασιστική επιρροή στο σύνολο των δραστηριοτήτων τις οποίες ασκεί η Parker ITR. Συγκεκριμένα, μητρική εταιρία μπορεί να αποφασίσει να ασκήσει αποφασιστική επιρροή σε ορισμένους τομείς δραστηριοτήτων των θυγατρικών της και να τους αφήσει πλήρη ανεξαρτησία όσον αφορά άλλους τομείς. Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί, εν προκειμένω, ότι τα αποδεικτικά στοιχεία του φακέλου αποδεικνύουν ότι η Parker-Hannifin και η Parker ITR δεν συνιστούν ενιαία επιχείρηση κατά το άρθρο 81 ΕΚ σε σχέση με τη δραστηριότητα των θαλάσσιων σωλήνων που προορίζονται για πετρέλαιο και φυσικό αέριο.

169 Τρίτον, οι προσφεύγουσες αμφισβητούν κατ' ουσίαν τους ισχυρισμούς της Επιτροπής ότι, για την άσκηση αποφασιστικής επιρροής, δεν απαιτείται να υπάρχει παρέμβαση στην τρέχουσα διαχείριση μιας θυγατρικής.

170 Τέταρτον, οι προσφεύγουσες κρίνουν κατ' ουσίαν ότι δεν υποχρεούνται να αντικρούσουν το γεγονός ότι η Parker-Hannifin επέβαλλε σκοπούς και στρατηγικές που επηρεάζουν τα αποτελέσματα και τη συνοχή του ομίλου και επιδίωκε να ανορθώσει τις συμπεριφορές που τυχόν απέκλιναν των εν λόγω σκοπών και στρατηγικών, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 386 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

171 Τέλος, πέμπτον, οι προσφεύγουσες αμφισβητούν κατ' ουσίαν το περιεχόμενο και την ερμηνεία της Επιτροπής σε ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία έκανε δεκτά η Επιτροπή στις αιτιολογικές σκέψεις 383 έως 386 της προσβαλλομένης αποφάσεως, με σκοπό να αποδείξει ότι η Parker-Hannifin είχε πρόθεση να ασκήσει έλεγχο επί της θυγατρικής της.

172 Η Επιτροπή αμφισβητεί τις αιτιάσεις αυτές.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

173 Κατά πάγια νομολογία, η συμπεριφορά μιας θυγατρικής εταιρίας μπορεί να καταλογισθεί στη μητρική εταιρία ιδίως όταν η θυγατρική, μολονότι έχει χωριστή νομική προσωπικότητα, δεν καθορίζει αυτοτελώς τη συμπεριφορά της στην αγορά, αλλά εφαρμόζει κατά τα ουσιώδη τις εντολές της μητρικής εταιρίας, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των οικονομικών, οργανωτικών και νομικών δεσμών μεταξύ των δύο αυτών νομικών οντοτήτων (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 86 ανωτέρω, σκέψη 58 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

174 Συγκεκριμένα, αυτό συμβαίνει διότι, σε μια τέτοια περίπτωση, η μητρική και η θυγατρική εταιρία αποτελούν μέρος ενιαίας οικονομικής οντότητας και, ως εκ τούτου, συνιστούν μία και μόνη επιχείρηση, κατά τη νομολογία. Επομένως, το γεγονός ότι η μητρική και η θυγατρική εταιρία συνιστούν ενιαία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να απευθύνει μια απόφαση περί επιβολής προστίμων στη μητρική εταιρία, χωρίς να απαιτείται να αποδείξει την εμπλοκή της εταιρίας αυτής στην παράβαση (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 86 ανωτέρω, σκέψη 59 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

175 Στην ειδική περίπτωση κατά την οποία μια μητρική εταιρία κατέχει το 100 % του κεφαλαίου της θυγατρικής της, η οποία παρέβη τους κανόνες του ανταγωνισμού της Ένωσης, αφενός, η εν λόγω μητρική εταιρία μπορεί να ασκεί αποφασιστική επιρροή στη συμπεριφορά της θυγατρικής και, αφετέρου, υφίσταται μαχητό τεκμήριο ότι η εν λόγω μητρική εταιρία ασκεί πράγματι αποφασιστική επιρροή στη συμπεριφορά της θυγατρικής της (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 86 ανωτέρω, σκέψη 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

176 Υπό τις συνθήκες αυτές, αρκεί η απόδειξη από την Επιτροπή ότι η μητρική εταιρία κατέχει το σύνολο του κεφαλαίου της θυγατρικής ώστε να τεκμαίρεται ότι ασκεί αποφασιστική επιρροή στην εμπορική πολιτική της εν λόγω θυγατρικής. Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα είναι σε θέση να θεωρήσει ότι η μητρική εταιρία ευθύνεται εις ολόκληρον για την καταβολή του επιβληθέντος στη θυγατρική προστίμου, εκτός αν η ως άνω μητρική εταιρία, στην οποία απόκειται να ανατρέψει το ως άνω τεκμήριο, προσκομίσει επαρκή στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι η θυγατρική της ενεργεί αυτόνομα στην αγορά (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 275 ανωτέρω, σκέψη 61 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

177 Επιπλέον, η συμπεριφορά της θυγατρικής στην αγορά δεν συνιστά το μοναδικό στοιχείο το οποίο καθιστά δυνατή τη στοιχειοθέτηση της ευθύνης της μητρικής εταιρίας, αλλά ότι αποτελεί απλώς μία από τις ενδείξεις περί της υπάρξεως οικονομικής ενότητας (απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 86 ανωτέρω, σκέψη 73).

178 Επομένως, προκειμένου να διαπιστωθεί αν η θυγατρική εταιρία καθορίζει αυτόνομα την εμπορική πολιτική της, πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη όλα τα κρίσιμα στοιχεία που αφορούν τους οργανωτικούς, οικονομικούς και νομικούς δεσμούς μεταξύ της θυγατρικής και της μητρικής εταιρίας, τα οποία ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με την περίπτωση και τα οποία, επομένως, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εξαντλητικής απαρίθμησης (απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 86 ανωτέρω, σκέψη 74).

179 Εν προκειμένω, συνομολογείται ότι η Parker-Hannifin κατείχε, μέσω των διαφόρων θυγατρικών της, το 100 % του κεφαλαίου της ITR Rubber (η οποία κατέστη Parker ITR). Ως μητρική εταιρία, τεκμαίρεται, επομένως, ότι άσκησε αποφασιστική επιρροή στη συμπεριφορά της θυγατρικής της.

180 Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρέπει να αναλυθούν τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία προσκόμισαν οι προσφεύγουσες προκειμένου να ανατρέψουν το τεκμήριο αυτό.

181 Στο πλαίσιο της αναλύσεως αυτής, υπενθυμίζεται, εκ των προτέρων, ότι από την απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 86 ανωτέρω, προκύπτει ότι η αυτονομία πρέπει να αποδεικνύεται για όλη τη θυγατρική και όχι μόνο για μια εμπορική μονάδα η οποία δραστηριοποιείται στην αγορά και αποτελεί αντικείμενο της συμπράξεως, εφόσον η απόδειξη της αυτόνομης συμπεριφοράς της θυγατρικής, in fine, σκοπεί να αποδείξει ότι η μητρική και η θυγατρική εταιρία δεν αποτελούν οικονομική μονάδα, όπερ δύναται να δικαιολογήσει το ότι η μητρική εταιρία δεν ευθύνεται για τη διαπραχθείσα από τη θυγατρική παράβαση (βλ., συναφώς, απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 86 ανωτέρω, σκέψεις 55, 56 και 59).

182 Κατά συνέπεια, η άποψη των προσφευγουσών επί του σημείου αυτού πρέπει να απορριφθεί.

183 Περαιτέρω, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι δεν απαιτείται από τους εμπλεκόμενους διαδίκους να προσκομίζουν άμεσες και αδιάσειστες αποδείξεις περί της αυτόνομης συμπεριφοράς της θυγατρικής στην αγορά, αλλά αποκλειστικά να προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία δυνάμενα να αποδείξουν την αυτόνομη αυτή συμπεριφορά.

184 Εφόσον απαιτείται, κατά την υπομνησθείσα ανωτέρω νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. σκέψη 176 ανωτέρω), να προσκομίζονται «επαρκή στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι [η] θυγατρική ενεργεί αυτόνομα στην αγορά», δεν απαιτείται από τις προσφεύγουσες να παράσχουν άμεσες και αδιάσειστες

αποδείξεις περί της αυτονομίας της θυγατρικής στην αγορά, αλλά, ελλείψει τέτοιων αποδείξεων, απόκειται σε αυτές να προσκομίζουν δέσμη επακριβών και συγκλινόντων αποδεικτικών στοιχείων, ικανών να αποδείξουν ότι η θυγατρική συμπεριφέρθηκε πράγματι αυτοτελώς, παρά το γεγονός ότι η μητρική εταιρία κατείχε το 100 % του κεφαλαίου της θυγατρικής της.

185 Περαιτέρω, οι προσφεύγουσες, προς στήριξη της απόψεώς τους ότι η μητρική εταιρία δεν άσκησε καμία επιρροή ούτε, κατά μείζονα λόγο, αποφασιστική επιρροή επί της θυγατρικής της, διατείνονται ότι ο P. αρνήθηκε συστηματικώς να τηρήσει τις οδηγίες και την εμπορική πολιτική της Parker-Hannifin, απέκρουσε τις απόπειρες παρεμβάσεώς της στη διαχείριση του κλάδου των θαλάσσιων σωλήνων, όπερ αναγνωρίζει η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση (αιτιολογική σκέψη 384 της προσβαλλομένης αποφάσεως), και, με τον τρόπο αυτό, επιπλέον, εσκεμμένως αγνόησε τον κώδικα δεοντολογίας του ομίλου Parker περί απαγορεύσεως στους εργαζομένους να λαμβάνουν μέρος σε αθέμιτες δραστηριότητες.

186 Οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι, με τον τρόπο αυτό, απέδειξαν ότι η Parker-Hannifin δεν επενέβη στην τρέχουσα διαχείριση της μονάδας «Oil & Gas» της Parker ITR.

187 Πρέπει εντούτοις να επισημανθεί ότι οι προσφεύγουσες διατείνονται συγχρόνως, κατ' ουσίαν, ότι η Parker-Hannifin δεν άσκησε μεν αποφασιστική επιρροή επί της Parker ITR, αλλά δεν σταμάτησε να αποπειράται να παρέμβει στη διαχείρισή της και μόνο λόγω των ελιγμών του P. δεν ευωδόθηκαν οι απόπειρές της.

188 Ωστόσο, οι προσφεύγουσες δεν προσκόμισαν κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει τους λόγους για τους οποίους η Parker-Hannifin εμποδίστηκε θεμιτώς να ασκήσει αποφασιστική επιρροή στην Parker ITR για πολλά έτη, όπως υποστηρίζουν.

189 Συγκεκριμένα, υπενθυμίζεται ότι η Parker-Hannifin είναι ηγετική εταιρία διεθνούς ομίλου, ο οποίος, στις αρχές του 2002, απέκτησε νέο κλάδο δραστηριότητας γι' αυτόν, ήτοι τον κλάδο των σωλήνων από καουτσούκ της ITR Rubber (η οποία κατέστη Parker ITR).

190 Ωστόσο, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι ο P. κράτησε τον όμιλο Parker μακριά από τις δραστηριότητες της Parker ITR, οπότε η ηγετική εταιρία του εν λόγω ομίλου αγνοούσε εντελώς όσα συνέβαιναν στις εν λόγω δραστηριότητες για πλέον από τέσσερα έτη μέχρι τη χρονική στιγμή της αναχωρήσεως του προσώπου αυτού το 2006.

191 Πέραν του εξαιρετικώς αναξιόπιστου χαρακτήρα των ισχυρισμών αυτών, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τίποτα δεν εμπόδιζε, νομικώς και οικονομικώς, την Parker-Hannifin να ασκήσει τον έλεγχό της επί της Parker ITR.

192 Εξάλλου, τίποτε δεν εμπόδιζε την Parker-Hannifin να απομακρύνει ή να απολύσει τον P., εφόσον ήταν απλώς ένας από τους εργαζομένους της, αν οι προσφεύγουσες φρονούσαν, όπως υποστηρίζουν σήμερα, ότι παρακώλυε τον έλεγχο της Parker-Hannifin επί της Parker ITR.

193 Επιπλέον, τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία πρέπει να προσκομίσει η μητρική εταιρία πρέπει να είναι επαρκή για να αποδείξουν ότι η θυγατρική ήταν αντικειμενικώς αυτόνομη λαμβανομένων υπόψη των μεταξύ τους οργανωτικών, οικονομικών και νομικών δεσμών. Οι προθέσεις της θυγατρικής συναφώς, ακόμα και αν αποδειχθούν, στερούνται κάθε λυσιτέλειας. Διαφορετική απόφαση θα ισοδυναμούσε με επιβολή κυρώσεως για την απραξία και αμέλεια της μητρικής εταιρίας στη διαχείριση των θυγατρικών με παραβατική συμπεριφορά.

194 Συνεπώς, οι προσφεύγουσες δεν προβάλλουν κανένα στοιχείο δυνάμενο να απορρίψει το τεκμήριο της αποφασιστικής επιρροής της μητρικής εταιρίας επί της θυγατρικής, και τα συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία που έκανε δεκτά η Επιτροπή.

195 Κατά συνέπεια, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του εβδόμου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, λόγω εφαρμογής εσφαλμένης μεθόδου για τον υπολογισμό της αξίας των πωλήσεων προκειμένου να προσδιοριστεί το πρόστιμο

Προσβαλλόμενη απόφαση

196 Από τις αιτιολογικές σκέψεις 422 έως 428 της προσβαλλομένης αποφάσεως, προκύπτει κατ' ουσίαν ότι η Επιτροπή, αφενός, δέχθηκε, για τον καθορισμό των σχετικών πωλήσεων, τον μέσο όρο των πωλήσεων των τριών τελευταίων ετών πριν από το τέλος της παραβάσεως για να συνεκτιμήσει τη μεταβλητότητα των ετήσιων πωλήσεων, και, αφετέρου, έκρινε ότι η αγορά του ΕΟΧ αντιστοιχούσε σε όλες τις πωλήσεις που είχαν τιμολογηθεί σε έναν, εγκατεστημένο εντός του ΕΟΧ, αγοραστή, διευκρινίζοντας ότι, κατά την άποψή της, επρόκειτο, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτέρων συνθηκών της οικείας αγοράς, για το πιο αξιόπιστο κριτήριο προς καθορισμό του τόπου του επηρεαζόμενου από την παράβαση ανταγωνισμού, και όχι τον τόπο της τελικής χρησιμοποιήσεως, ο οποίος πράγματι δύναται να βρίσκεται εκτός του ΕΟΧ.

197 Η Επιτροπή επισημαίνει, εξάλλου, ότι η εκτίμηση αυτή επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι η πλειοψηφία των εταιριών, με τις απαντήσεις τους στις αιτήσεις της περί παροχής πληροφοριών, προέβησαν σε γεωγραφική κατανομή των πελατών ή του κύκλου εργασιών βάσει του τόπου τιμολογήσεως και όχι βάσει του τόπου παραδόσεως ή τελικής χρησιμοποιήσεως των προϊόντων.

198 Τέλος, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι μια τέτοια εκτίμηση δεν βρίσκεται σε αντίφαση με τις κατευθυντήριες γραμμές, διότι οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές δεν αναφέρουν τα κριτήρια βάσει των οποίων θεωρείται ότι οι πωλήσεις διεξάγονται εντός του ΕΟΧ.

Επιχειρήματα των διαδίκων

199 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης λαμβάνοντας υπόψη, για τον υπολογισμό των συνολικών πωλήσεων εντός του ΕΟΧ, όχι μόνον τις πωλήσεις των θαλάσσιων σωλήνων που παραδίδονται εντός του ΕΟΧ, αλλά και τις πωλήσεις των προϊόντων που τιμολογούνται σε εγκατεστημένες εντός του ΕΟΧ εταιρίες, τούτο δε, κατά την άποψή τους, για να αυξήσει τεχνητώς το ποσό του προστίμου.

200 Κατά τις προσφεύγουσες, μόνον οι πωλήσεις των προϊόντων που παραδίδονται εντός του ΕΟΧ αντανακλούν τον αντίκτυπο στον ανταγωνισμό τυχόν παράνομης συμπεριφοράς εντός του ΕΟΧ. Συγκεκριμένα, οι πωλήσεις των προϊόντων που παραδίδονται εκτός του ΕΟΧ δεν μπορούν «να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών» ή «μεταξύ των συμβαλλομένων μερών», κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ· συγκεκριμένα, το εμπόριο εντός του ΕΟΧ επηρεάζεται αποκλειστικά όταν τα προϊόντα τα οποία αφορά η σύμπραξη παραδίδονται εντός του εδάφους του ΕΟΧ, ανεξαρτήτως του τόπου εγκαταστάσεως της νομικής οντότητας στην οποία τιμολογούνται.

201 Επιπλέον, οι προσφεύγουσες αναφέρουν, συναφώς, το σημείο 197 της κωδικοποιημένης ανακοινώσεως της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 139/2004 του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ 2008, C 95, σ. 1, στο εξής: ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων), σύμφωνα με το οποίο «η παράδοση αποτελεί γενικά τη χαρακτηριστική πράξη για την πώληση προϊόντων […]», όπερ επιβεβαιώνει την ανάλυσή τους στην παράγραφο 18 των κατευθυντηρίων γραμμών.

202 Περαιτέρω, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η αιτιολογική σκέψη 55 της προσβαλλομένης αποφάσεως –με την οποία η Επιτροπή διευκρινίζει ότι «οι πωλήσεις προς αντικατάσταση [παλαιών σωλήνων] [ήτοι προς τους τελικούς χρήστες] αντιπροσωπεύουν μεγαλύτερο μέρος στην παγκόσμια αγορά θαλάσσιων σωλήνων από ό,τι οι πωλήσεις νέων προϊόντων [ήτοι οι πωλήσεις προς κατασκευαστές εξοπλισμών]» –αντιφάσκει με την αιτιολογική σκέψη 427 της προσβαλλομένης αποφάσεως– σύμφωνα με την οποία «μεγάλη ποσότητα θαλάσσιων σωλήνων αγοράζεται από τους κατασκευαστές εξοπλισμών».

203 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν κατ' ουσίαν ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι το κριτήριο της τιμολογήσεως είναι σύνηθες κριτήριο, χρησιμοποιούμενο από τις επιχειρήσεις, απλώς και μόνον λόγω του γεγονότος ότι πλείονες από τις οικείες επιχειρήσεις ανέφεραν την εσωτερική γεωγραφική κατανομή του κύκλου εργασιών τους βάσει του τόπου τιμολογήσεως και όχι βάσει του τόπου παραδόσεως και ενώ η Parker-Hannifin είχε επιστήσει την προσοχή της επί του γεγονότος ότι ο υπολογισμός των αριθμητικών αυτών στοιχείων μπορεί να μην αντανακλά τον κύκλο εργασιών που πραγματοποιήθηκε εντός του ΕΟΧ για τις ανάγκες της υποθέσεως.

204 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα αυτά.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

205 Κατά την παράγραφο 13 των κατευθυντηρίων γραμμών:

«Για τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί την αξία των πωλήσεων των προϊόντων ή υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν από την επιχείρηση, με τις οποίες η παράβαση σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα, στον σχετικό γεωγραφικό χώρο εντός του ΕΟΧ. Η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί κατά κανόνα τις πωλήσεις της επιχείρησης κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους της συμμετοχής της στην παράβαση […]»

206 Σύμφωνα με την παράγραφο 18 των κατευθυντηρίων γραμμών:

«Όταν η γεωγραφική έκταση μιας παράβασης υπερβαίνει τα όρια του ΕΟΧ (για παράδειγμα, στην περίπτωση των παγκόσμιων συμπράξεων), οι σχετικές πωλήσεις των επιχειρήσεων εντός του ΕΟΧ ενδέχεται να μην αντικατοπτρίζουν κατάλληλα τη βαρύτητα της συμμετοχής της κάθε επιχείρησης στην παράβαση. Αυτό μπορεί να ισχύει ιδίως στην περίπτωση παγκόσμιων συμφωνιών κατανομής αγορών.

Στις περιπτώσεις αυτές, με στόχο να αντικατοπτρίζεται τόσο το συνολικό μέγεθος των εν λόγω πωλήσεων εντός του ΕΟΧ όσο και η σχετική βαρύτητα της συμμετοχής της κάθε επιχείρησης στην παράβαση, η Επιτροπή θα μπορεί να εκτιμήσει τη συνολική αξία των πωλήσεων των προϊόντων ή υπηρεσιών με τις οποίες σχετίζεται η παράβαση στον σχετικό γεωγραφικό χώρο (ευρύτερο του ΕΟΧ), να προσδιορίσει το μερίδιο των πωλήσεων που αντιστοιχεί σε κάθε επιχείρηση που συμμετέχει στην παράβαση στην εν λόγω αγορά και να εφαρμόσει το ποσοστό αυτό στις συνολικές πωλήσεις των εμπλεκομένων επιχειρήσεων στο εσωτερικό του ΕΟΧ. Το αποτέλεσμα θα χρησιμοποιείται ως αξία των πωλήσεων με σκοπό τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου.»

207 Συνομολογείται από τις προσφεύγουσες ότι η αγορά των θαλάσσιων σωλήνων είναι παγκόσμια αγορά.

208 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξετασθεί το περιεχόμενο της παραγράφου 18 των κατευθυντηρίων γραμμών, που εφαρμόζεται εν προκειμένω.

209 Διαπιστώνεται ότι ούτε η παράγραφος 18 των κατευθυντηρίων γραμμών –όπως, κατά τα λοιπά, ούτε η παράγραφος 13 αυτών– κάνει μνεία πωλήσεων «που παραδίδονται» ή πωλήσεων «που τιμολογούνται» εντός του ΕΟΧ, αλλά αφορά αποκλειστικώς τις πωλήσεις «που πραγματοποιήθηκαν» εντός του ΕΟΧ.

210 Κατά συνέπεια, οι κατευθυντήριες γραμμές, όπως δεν επιβάλλουν να λαμβάνονται υπόψη οι πωλήσεις που παραδίδονται εντός του ΕΟΧ, δεν εμποδίζουν την Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη της τις βάσει τιμολογίων πωλήσεις εντός του ΕΟΧ για τον υπολογισμό της αξίας των πωλήσεων κάθε επιχειρήσεως εντός του ΕΟΧ.

211 Για να μπορούν να γίνουν δεκτές οι βάσει τιμολογίων πωλήσεις εντός του ΕΟΧ, πρέπει ωστόσο το κριτήριο αυτό να αντανακλά την πραγματική κατάσταση της αγοράς, δηλαδή να είναι το καταλληλότερο για να αντανακλά τις συνέπειες της συμπράξεως στον ανταγωνισμό εντός του ΕΟΧ.

212 Ωστόσο, δεν αμφισβητείται από τις προσφεύγουσες ότι, μολονότι τα περισσότερα συστήματα θαλάσσιων σωλήνων έχουν ως τελικό προορισμό μη ευρωπαϊκές περιοχές, ορισμένοι από τους κύριους κατασκευαστές εξοπλισμών παγκοσμίως είναι, αντιθέτως, εγκατεστημένοι σε διάφορες χώρες της Ένωσης του ΕΟΧ (βλ. αιτιολογική σκέψη 59 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Κατά συνέπεια, προκύπτει ότι η επίπτωση της συμπράξεως περί των θαλάσσιων σωλήνων επί του ανταγωνισμού εντός του ΕΟΧ αντανακλάται ορθώς, λαμβανομένων υπόψη των βάσει τιμολογίων πωλήσεων εντός του ΕΟΧ, και πρέπει να απορριφθεί η επιχειρηματολογία των προσφευγουσών ότι μόνον οι πωλήσεις που παραδίδονται εντός του ΕΟΧ καθιστούν δυνατή την εκτίμηση των αποτελεσμάτων της συμπράξεως εντός του ΕΟΧ.

213 Αντιθέτως, είναι αμελητέο το ότι, με την ανακοίνωσή της για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, η Επιτροπή προετίθετο να ευνοήσει τον τόπο παραδόσεως όσον αφορά τον καθορισμό του κύκλου εργασιών που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, εφόσον η εκτίμηση των συνεπειών μιας συγκεντρώσεως στην αγορά δεν είναι πράγματι συγκρίσιμη με τον καθορισμό του ποσού του προστίμου που πρέπει να επιβληθεί σε επιχείρηση λόγω παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ, μολονότι ο καθορισμός της αξίας της αγοράς είναι πανομοιότυπος στην ανακοίνωση για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων και στις κατευθυντήριες γραμμές.

214 Επιπλέον, το γεγονός ότι η Επιτροπή αυτοπεριορίζεται σε έναν τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού δεν την υποχρεώνει να αυτοπεριοριστεί με τον ίδιο τρόπο σε άλλον τομέα, ούτε ισοδυναμεί ipso facto με πανομοιότυπο περιορισμό στον τομέα αυτό.

215 Περαιτέρω, το γεγονός ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, διαπιστώθηκε ότι οι πωλήσεις προς αντικατάσταση παλαιών σωλήνων στους τελικούς χρήστες –πολλοί εκ των οποίων είναι ασφαλώς εγκατεστημένοι εκτός του ΕΟΧ– αντιπροσωπεύουν μεγαλύτερο μέρος της παγκόσμιας αγοράς θαλάσσιων σωλήνων από ό,τι οι πωλήσεις νέων προϊόντων (αιτιολογική σκέψη 55 της προσβαλλομένης αποφάσεως) δεν αντιφάσκει με την εκτίμηση της Επιτροπής ότι, εν προκειμένω, ο τόπος στον οποίο είναι εγκατεστημένη η οντότητα στην οποία τιμολογούνται οι πωλήσεις είναι καταλληλότερος για να εκτιμηθεί αν οι πωλήσεις έλαβαν χώρα εντός του ΕΟΧ (αιτιολογική σκέψη 427 της προσβαλλομένης αποφάσεως), όπερ σημαίνει, συγκεκριμένα, ότι η Επιτροπή έλαβε αποκλειστικώς υπόψη της τις τιμολογηθείσες σε πελάτες εγκατεστημένους εντός του ΕΟΧ πωλήσεις, ανεξαρτήτως της γεωγραφικής θέσης των τελικών χρηστών.

216 Πρέπει, κατά συνέπεια, να εξεταστεί αν, υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων, η Επιτροπή εκμεταλλεύτηκε τα στοιχεία που προσκόμισαν οι επιχειρήσεις όσον αφορά τις πωλήσεις, ήτοι τα στοιχεία για τις τιμολογηθείσες πωλήσεις, κατά τρόπο τον οποίον δεν ανέμεναν και παραβιάστηκε η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη τους.

217 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, κάθε ιδιώτης ευρισκόμενος σε κατάσταση από την οποία προκύπτει ότι η κοινοτική διοίκηση του δημιούργησε, παρέχοντάς του σαφείς διαβεβαιώσεις, βάσιμες προσδοκίες έχει το δικαίωμα να επικαλεσθεί την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 2004, C-37/02 και C-38/02, Di Lenardo και Dilexport, Συλλογή 2004, σ. I-6911, σκέψη 70· απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου 1998, T-203/96, Embassy Limousines & Services κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1998, σ. II-4239, σκέψη 74). Τέτοιου είδους διαβεβαιώσεις, ανεξαρτήτως της μορφής υπό την οποία

παρέχονται, συνιστούν οι πληροφορίες που είναι ακριβείς, ανεπιφύλακτες και συγκλίνουσες και προέρχονται από έγκυρες και αξιόπιστες πηγές (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Μαΐου 2000, C-82/98 P, Kögler κατά Δικαστηρίου, Συλλογή 2000, σ. I-3855, σκέψη 33). Αντιθέτως, ο ιδιώτης δεν δύναται να προβάλει προσβολή αυτής της αρχής, αν η διοίκηση δεν του έχει παράσχει σαφείς διαβεβαιώσεις (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 2005, C-506/03, Γερμανία κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 58, και της 22ας Ιουνίου 2006, C-182/03 και C-217/03, Βέλγιο και Forum 187 κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-5479, σκέψη 147). Επιπροσθέτως, μόνον οι διαβεβαιώσεις που συνάδουν προς τους εφαρμοστέους κανόνες μπορούν να θεμελιώσουν δικαιολογημένη εμπιστοσύνη (αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 30ής Ιουνίου 2005, Branco κατά Επιτροπής, T-347/03, Συλλογή 2005, σ. II-2555, σκέψη 102· της 23ης Φεβρουαρίου 2006, T-282/02, Cementbouw Handel & Industrie κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-319, σκέψη 77, και της 19ης Νοεμβρίου 2009, Denka International κατά Επιτροπής, T-334/07, Συλλογή 2009, σ. II-4205, σκέψη 132).

218 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν παρείχε καμία διαβεβαίωση στις προσφεύγουσες, κατά την έννοια της νομολογίας αυτής, ότι τα στοιχεία που προσκόμισαν, στην αρχή αυτοβούλως και στη συνέχεια κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, όσον αφορά τις βάσει τιμολογίων πωλήσεις εντός του ΕΟΧ, δεν έγιναν δεκτά για τον υπολογισμό του επιβληθέντος σε αυτές προστίμου.

219 Συνεπώς, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να προβάλουν οποιαδήποτε παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης ως προς τη συνεκτίμηση των πληροφοριών, τις οποίες προσκόμισαν με πρωτοβουλία τους στην Επιτροπή σχετικά με τις τιμολογηθείσες εντός του ΕΟΧ πωλήσεις, για τον υπολογισμό του επιβληθέντος σε αυτές προστίμου.

220 Εν κατακλείδι, ο έβδομος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του ογδόου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, από προσβολή της αρχής της προσωπικής ευθύνης και αθέτηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, κατά τον υπολογισμό του ορίου του 10 % του κύκλου εργασιών

Επιχειρήματα των διαδίκων

221 Πρώτον, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή έπρεπε να λάβει υπόψη τον κύκλο εργασιών της Parker ITR και όχι τον ενοποιημένο κύκλο εργασιών της Parker-Hannifin για να υπολογίσει το ανώτατο όριο του 10 % του προστίμου που επιβλήθηκε στην Parker ITR και, με τον τρόπο αυτόν, η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003. Συγκεκριμένα, κατά την άποψή τους, από τη νομολογία προκύπτει ότι όταν δύο νομικές οντότητες αποτελούσαν μέρος της ίδιας επιχειρήσεως κατά τη χρονική περίοδο της παραβάσεως, αλλά δεν ανήκουν πλέον στην επιχείρηση αυτή κατά το χρονικό σημείο εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής, το ανώτατο όριο του 10 % πρέπει να υπολογιστεί βάσει των αντιστοίχων μεμονωμένων κύκλων εργασιών τους. Η ίδια συλλογιστική έπρεπε να ακολουθηθεί κατ' αναλογία εν προκειμένω, εφόσον, κατά τη διάρκεια του μεγαλύτερου μέρους της περιόδου της παραβάσεως, η Saiag και η ITR, οι οποίες, κατά το μεγαλύτερο μέρος της διάρκειας της παραβάσεως, κατείχαν τα εμπλεκόμενα στην παράβαση στοιχεία ενεργητικού, αποτελούσαν επιχείρηση ανεξάρτητη της επιχειρήσεως Parker-Hannifin.

222 Οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι κάθε άλλη ερμηνεία θα παραβίαζε την αρχή της ασφάλειας δικαίου και θα κατέληγε σε δυσανάλογα αποτελέσματα.

223 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει επίσης, με τον τρόπο αυτόν, την αρχή της προσωπικής ευθύνης, εφόσον, από την 1η Απριλίου 1986 μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2002, τα στοιχεία ενεργητικού που συνδέονται με τους θαλάσσιους σωλήνες της Parker ITR ανήκαν σε διαφορετικές επιχειρήσεις.

224 Τρίτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δεν απάντησε στην επιχειρηματολογία την οποία προέβαλαν κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003. Κατά την άποψή τους, η προσβαλλόμενη απόφαση απλώς αναφέρει ότι τα προσαρμοσμένα βασικά ποσά τα οποία έγιναν δεκτά για τα πρόστιμα δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο του 10 %, όπερ δεν καθιστά αντιληπτές τις δικαιολογίες στις οποίες βασίζεται η απόφαση της Επιτροπής περί υπολογισμού του ανωτάτου ορίου του 10 % βάσει του κύκλου εργασιών της Parker-Hannifin για το μέρος του προστίμου για το οποίο η Parker ITR θεωρήθηκε ως μόνη υπεύθυνη.

225 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα αυτά.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

226 Υπενθυμίζεται ότι πρέπει, αφενός, να γίνει δεκτός ο πρώτος λόγος ακυρώσεως και, κατά συνέπεια, η παραβατική περίοδος που πρέπει να καταλογισθεί στην Parker ITR διαρκεί από την 1η Ιανουαρίου 2002 έως τις 2 Μαΐου 2007 και, αφετέρου, να απορριφθεί ο τρίτος λόγος ακυρώσεως, όπερ οδηγεί το Γενικό Δικαστήριο να κρίνει ότι, κατά τη διάρκεια όλης της παραβατικής περιόδου, με εξαίρεση την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2002 έως 31 Ιανουαρίου 2002, η Parker ITR ήταν κατά 100 % θυγατρική της Parker-Hannifin η οποία της ασκούσε αποφασιστική επιρροή.

227 Περαιτέρω, κατά πάγια νομολογία, ο σκοπός τον οποίο επιδιώκει η εισαγωγή του ανωτάτου ορίου του 10 % μπορεί να πραγματοποιείται μόνον αν το εν λόγω όριο εφαρμόζεται, αρχικώς, σε κάθε μεμονωμένο αποδέκτη της επιβάλλουσας το πρόστιμο αποφάσεως. Μόνον αν στη συνέχεια αποδειχθεί ότι πλείονες αποδέκτες αποτελούν «την επιχείρηση», με την έννοια της οικονομικής οντότητας που ευθύνεται για την τιμωρούμενη παράβαση, και τούτο μάλιστα κατά τον χρόνο εκδόσεως της εν λόγω αποφάσεως, μπορεί το ανώτατο όριο να υπολογιστεί βάσει του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχειρήσεως αυτής, δηλαδή του συνόλου των εταιριών που τη συναποτελούν (απόφαση Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 125 ανωτέρω, σκέψη 390).

228 Εφόσον ο πρώτος λόγος ακυρώσεως γίνεται δεκτός, ο όγδοος λόγος ακυρώσεως, καθόσον αφορά την προ της 1ης Ιανουαρίου 2002 παραβατική περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας η ITR διέπραξε την παράβαση, είναι αλυσιτελής. Περαιτέρω, είναι αβάσιμος, καθόσον αφορά τη μετά την 1η Ιανουαρίου 2002 παραβατική περίοδο, εφόσον, κατά τη διάρκεια όλης αυτής της περιόδου, πλην ενός μηνός, η Parker ITR και η Parker-Hannifin αποτελούσαν οικονομική οντότητα υπεύθυνη για την τιμωρούμενη παράβαση. Επομένως, το ανώτατο όριο του προστίμου μπορούσε να υπολογιστεί επί του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχειρήσεως αυτής, δηλαδή επί του συνόλου των εταιριών που τη συναποτελούν.

229 Εφόσον ο πρώτος λόγος ακυρώσεως γίνεται δεκτός, δεν είναι περαιτέρω αναγκαίο να εξεταστούν οι άλλες αιτιάσεις, οι οποίες αφορούν την παραβίαση της αρχής της προσωπικής ευθύνης και της αναλογικότητας και την έλλειψη αιτιολογίας, καθόσον αφορούν τις επιπτώσεις της συνεκτιμήσεως, στην προσβαλλόμενη απόφαση, της προ της 1ης Ιανουαρίου 2002 χρονικής περιόδου.

230 Κατά συνέπεια, ο όγδοος λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος.

Επί του ενάτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και αθέτηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, λόγω αρνήσεως της Επιτροπής να μειώσει το πρόστιμο δυνάμει της συνεργασίας

Προσβαλλόμενη απόφαση

231 Από τις αιτιολογικές σκέψεις 489 έως 493 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει, κατ' ουσίαν, ότι η Parker ITR προσκόμισε στην Επιτροπή, στο πλαίσιο του προγράμματος επιείκειας, έγγραφα ως προς τα οποία έκρινε, αφενός, ότι είχαν αμελητέα προστιθέμενη αξία όσον αφορά την περίοδο από το 1986 έως το 2007 και, αφετέρου, ότι προσέφεραν ασφαλώς στοιχεία βάσει των οποίων μπορούσε να αποδειχθεί η ύπαρξη της συμπράξεως από το 1972 μέχρι την αρχή της δεκαετίας του '80. Πάντως, η Επιτροπή έκρινε ότι η περίοδος αυτή πρέπει να θεωρηθεί ως παραγραφείσα. Συνήγαγε επομένως ότι δεν μπορεί να μειωθεί το πρόστιμο των προσφευγουσών.

Επιχειρήματα των διαδίκων

232 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι συγκέντρωσαν και προσκόμισαν, με την αίτησή τους περί επιείκειας, ουσιώδη αποδεικτικά στοιχεία των πραγματικών περιστατικών, [*εμπιστευτικό*], τα οποία δεν γνώριζε πριν η Επιτροπή και τα οποία έχουν άμεση σχέση με [*εμπιστευτικό*] την παράβαση. Κατά τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή έκρινε ότι τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία αφορούσαν την περίοδο μεταξύ [*εμπιστευτικό*], δεν είχαν καμία προστιθέμενη αξία λόγω [*εμπιστευτικό*]. Ωστόσο, η ανάλυση αυτή αντιφάσκει με [*εμπιστευτικό*]. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν προσκόμισε κανένα επιχείρημα εξηγώντας τους λόγους [*εμπιστευτικό*].

233 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν περαιτέρω ότι, αν η Επιτροπή είχε θεωρήσει ότι τα προσκομισθέντα από τις προσφεύγουσες αποδεικτικά στοιχεία είχαν σημαντική προστιθέμενη αξία, η Parker ITR δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί υπεύθυνη για [*εμπιστευτικό*] τη σύμπραξη βάσει των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων και η μερική αυτή απαλλαγή από την επιβολή προστίμου θα είχε σωρευθεί με τη μείωση που χορηγήθηκε στο πλαίσιο της επιείκειας δυνάμει της συνεργασίας, κατά την παράγραφο 26, τελευταίο εδάφιο, της ανακοινώσεως περί συνεργασίας.

234 Τέλος οι προσφεύγουσες αμφισβητούν ότι απέκρυψαν τη σύμπραξη μόλις έλαβαν γνώση γι' αυτήν.

235 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα αυτά.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

236 Η παράγραφος 26 της ανακοινώσεως περί συνεργασίας ορίζει:

«Σε κάθε απόφαση που εκδίδει στο τέλος της διοικητικής διαδικασίας, η Επιτροπή θα προσδιορίζει το επίπεδο της μείωσης του προστίμου του οποίου θα τύχει μια επιχείρηση σε σχέση με το πρόστιμο που θα είχε διαφορετικά επιβληθεί. Για την/τις:

— πρώτη επιχείρηση που παράσχει σημαντική προστιθέμενη αξία: μείωση 30-50 %,

— δεύτερη επιχείρηση που παράσχει σημαντική προστιθέμενη αξία: μείωση 20-30 %,

— επόμενες επιχειρήσεις που παρέχουν σημαντική προστιθέμενη αξία: μείωση μέχρι 20 %.

Προκειμένου να προσδιορίσει το επίπεδο της μείωσης του προστίμου εντός των παραπάνω ορίων, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη της τον χρόνο κατά τον οποίο υποβλήθηκαν τα αποδεικτικά στοιχεία που πληρούν την προϋπόθεση της [παραγράφου 24] και τον βαθμό της "προστιθέμενης αξίας" που αυτά τα στοιχεία αντιπροσωπεύουν.

Εάν η αιτούσα τη μείωση είναι η πρώτη που υποβάλει αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία κατά την έννοια της [παραγράφου 25] τα οποία χρησιμοποιεί η Επιτροπή για να αποδείξει πρόσθετα περιστατικά που αυξάνουν τη βαρύτητα ή τη διάρκεια της παράβασης, η Επιτροπή δεν θα λάβει υπόψη τα πρόσθετα στοιχεία αυτά κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου που θα επιβάλει στην επιχείρηση η οποία παρέσχε τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία.»

237 Η παράγραφος 36 της ανακοινώσεως περί συνεργασίας ορίζει:

«Η Επιτροπή δεν θα αποφαίνεται σχετικά με τη χορήγηση υπό όρους απαλλαγής από τα πρόστιμα, ή γενικότερα σχετικά με την αποδοχή ή μη οποιασδήποτε σχετικής αίτησης, εάν είναι προφανές ότι η αίτηση αφορά παραβάσεις που καλύπτονται από την πενταετή παραγραφή για την επιβολή κυρώσεων που προβλέπει το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1/2003, δεδομένου ότι οι εν λόγω αιτήσεις θα ήταν άνευ αντικειμένου.»

238 Εν προκειμένω, τα αποδεικτικά στοιχεία βάσει των οποίων οι προσφεύγουσες κρίνουν ότι έπρεπε να τους χορηγηθεί μείωση του προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας αφορούν την περίοδο η οποία περιλαμβάνεται [*εμπιστευτικό*].

239 Ακόμα και αν θεωρηθούν ουσιώδη, τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία αφορούν περίοδο [*εμπιστευτικό*].

240 Όπως ορθώς επισημαίνει η Επιτροπή, η εν λόγω παραβατική περίοδος, ακόμα και αν θεωρηθεί επαρκώς αποδεδειγμένη χάρη στα αποδεικτικά αυτά στοιχεία, πρέπει να θεωρηθεί ως παραγραφείσα.

241 Εξάλλου, η Επιτροπή αναφέρει, στην αιτιολογική σκέψη 491 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν για το χρονικό διάστημα [*εμπιστευτικό*] στερούνται συνοχής για να μπορέσουν να στοιχειοθετήσουν παράβαση.

242 Εφόσον η Επιτροπή διαπίστωσε ότι δεν διέθετε καμία επαρκή απόδειξη για την ύπαρξη αθέμιτης δραστηριότητας προς στοιχειοθέτηση παραβάσεως κατά τη διάρκεια της περιόδου η οποία περιλαμβάνεται [*εμπιστευτικό*], όφειλε να συναγάγει ότι η περίοδος την οποία αφορούν τα προσκομισθέντα από τις προσφεύγουσες αποδεικτικά στοιχεία [*εμπιστευτικό*] και ορθώς η Επιτροπή αρνήθηκε να μειώσει το πρόστιμο των προσφευγουσών λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία δεν είχαν καμία προστιθέμενη αξία.

243 Περαιτέρω, διαπιστώνεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση περιέχει λεπτομερή αιτιολογία συναφώς, η οποία περιλαμβάνεται στις αιτιολογικές σκέψεις 489 έως 493 αυτής.

244 Συνεπώς, ο ένατος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

245 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, πρέπει να ακυρωθεί το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον διαπιστώθηκε ότι η Parker ITR έλαβε μέρος στην παράβαση για το προ της 1ης Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα. Επομένως, πρέπει επίσης να ακυρωθεί το άρθρο 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον αφορά τις προσφεύγουσες.

Επί των αιτημάτων περί μεταρρυθμίσεως της ασκήσεως εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου της αρμοδιότητας πλήρους δικαιοδοσίας του και επί του καθορισμού του τελικού ποσού του προστίμου

246 Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 261 ΣΛΕΕ, οι κανονισμοί που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει των διατάξεων της Συνθήκης ΛΕΕ, δύνανται να χορηγούν στο Δικαστήριο πλήρη δικαιοδοσία σχετικά με τις κυρώσεις που προβλέπουν. Η αρμοδιότητα αυτή απονέμεται στον δικαστή της Ένωσης από το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003. Επομένως, έχει την εξουσία, πέραν του απλού ελέγχου νομιμότητας της κυρώσεως, να υποκαθιστά την Επιτροπή προβαίνοντας στη δική του εκτίμηση και, κατά συνέπεια, να μειώνει ή να αυξάνει το πρόστιμο ή τη χρηματική ποινή που επιβλήθηκαν. Συνεπώς, ο δικαστής της Ένωσης έχει την εξουσία να ασκεί την αρμοδιότητά του πλήρους δικαιοδοσίας, όταν υποβάλλεται στην κρίση του το ζήτημα του ποσού του προστίμου, και μπορεί να ασκεί την αρμοδιότητά του αυτή τόσο για να μειώνει όσο και για να αυξάνει το ποσό αυτό (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Φεβρουαρίου 2007, C-3/06 P, Groupe Danone κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-1331, σκέψεις 60 έως 62 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

247 Εξάλλου, κατά το άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, πέραν της σοβαρότητας της παραβάσεως, και η διάρκειά της.

248 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, για τον καθορισμό του ποσού των προστίμων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η διάρκεια των παραβάσεων, καθώς και όλα τα στοιχεία που προσφέρονται για την εκτίμηση της σοβαρότητάς τους, όπως η συμπεριφορά της κάθε επιχειρήσεως, η λειτουργία εκάστης εξ αυτών κατά τον καθορισμό των συμπεφωνημένων πρακτικών, το όφελος που άντλησαν από τις πρακτικές αυτές, το μέγεθός τους και η αξία των εμπορευμάτων που αφορά η σύμπραξη, καθώς και ο κίνδυνος που αντιπροσωπεύουν παραβάσεις τέτοιου είδους για τους σκοπούς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Δεκεμβρίου 2011, C-386/10 P, Χαλκόρ κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. I-13085, σκέψη 56 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

249 Το Δικαστήριο έχει επισημάνει επίσης ότι αντικειμενικά στοιχεία όπως το περιεχόμενο των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορών, ο αριθμός και η έντασή τους, η έκταση της επηρεασθείσας αγοράς και η επιδείνωση την οποία υπέστη η δημόσια οικονομική τάξη πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Στην ανάλυση πρέπει επίσης να συνεκτιμώνται το σχετικό μέγεθος των ευθυνόμενων επιχειρήσεων και το μερίδιο της αγοράς που κατέχουν, καθώς και η τυχόν καθ' υποτροπή υιοθέτηση τέτοιων συμπεριφορών (απόφαση Χαλκόρ κατά Επιτροπής, σκέψη 248 ανωτέρω, σκέψη 57).

250 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, εκ φύσεως, ο καθορισμός ενός προστίμου από το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ασκήσεως της αρμοδιότητάς του πλήρους δικαιοδοσίας, δεν αποτελεί ακριβή μαθηματική άσκηση. Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο δεν δεσμεύεται από τους υπολογισμούς της Επιτροπής, αλλά προβαίνει στη δική του εκτίμηση, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περιπτώσεως (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, T-156/94, Aristrain κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 43).

251 Εν προκειμένω, έχοντας υπόψη την εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου στο πλαίσιο, αφενός, του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως και, αφετέρου, του πέμπτου και έκτου λόγου, καθώς και τα διαπιστωθέντα με την ευκαιρία αυτή σφάλματα (βλ. σκέψεις 130, 140 και 146 ανωτέρω), το Γενικό Δικαστήριο κρίνει πρόσφορο να ασκήσει την αρμοδιότητα πλήρους δικαιοδοσίας την οποία του παρέχει το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003 και να υποκαταστήσει την εκτίμησή του στην εκτίμηση της Επιτροπής όσον αφορά το ποσό του προστίμου που πρέπει να επιβάλει στην προσφεύγουσα.

252 Επισημαίνεται, συναφώς, ότι, εν προκειμένω, η σύμπραξη είναι αρκετά σοβαρή, λαμβανομένου υπόψη ότι η παραβατική συμπεριφορά, στην οποία μετείχαν πλήρως οι προσφεύγουσες, χαρακτηρίστηκε από την κατανομή των προσφορών, τον καθορισμό των τιμών, τον καθορισμό των ποσοστώσεων, τον

καθορισμό των όρων πωλήσεως, την κατανομή των γεωγραφικών αγορών καθώς και την ανταλλαγή εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών επί των τιμών, των όγκων πωλήσεων και των προσφορών. Εξάλλου, πρόκειται για σύμπραξη με παγκόσμιες διαστάσεις.

253 Πάντως, η διάρκεια της παραβάσεως, λαμβανομένου υπόψη του ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως γίνεται δεκτός, πρέπει να υπολογισθεί σε 5 και ήμισυ έτη αντί για 19 έτη όσον αφορά την Parker ITR, η οποία δεν μπορεί συγκεκριμένα να θεωρηθεί υπεύθυνη για τις παραβάσεις τις οποίες διέπραξαν μεταξύ 1986 και Δεκεμβρίου 2001 η ITR και η Saiag καθώς και οι προκάτοχοί τους.

254 Συνεπώς, οι προσφεύγουσες δεν ευθύνονται ούτε για τον ηγετικό ρόλο που είχε στη σύμπραξη η ITR μεταξύ 1999 και 2001.

255 Κατόπιν των προεκτεθέντων, λαμβανομένου υπόψη, μεταξύ άλλων, του σωρευτικού αποτελέσματος των διαπιστωθεισών προηγουμένως παρατυπιών, το Γενικό Δικαστήριο θεωρεί ότι προβαίνει σε δίκαιη εκτίμηση όλων των εν προκειμένω περιστάσεων καθορίζοντας το τελικό ποσό του επιβληθέντος στην Parker ITR προστίμου σε 6 400 000 ευρώ. Συγκεκριμένα, πρόστιμο τέτοιου ύψους παρέχει τη δυνατότητα αποτελεσματικής κυρώσεως της παράνομης συμπεριφοράς της προσφεύγουσας, κατά τρόπο ανάλογο με τη σοβαρότητα της παραβάσεως και επαρκώς αποτρεπτικό.

256 Περαιτέρω, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η Parker-Hannifin απέκτησε το σύνολο των μετοχών της ITR Rubber στις 31 Ιανουαρίου 2002 και το ποσό του προστίμου στο οποίο πρέπει να καταδικαστεί αλληλεγγύως η μητρική εταιρία πρέπει να καθορισθεί για την περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας αυτής και της 2ας Μαΐου 2007.

257 Κατόπιν των προεκτεθέντων, πρέπει, πρώτον, να ακυρωθεί το άρθρο 1, στοιχείο θ′, της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον αφορά την παράβαση η οποία προσάπτεται στην Parker ITR για το προ του Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα, δεύτερον, να καθορισθεί το ποσό του επιβληθέντος σε αυτήν προστίμου σε 6 400 000 ευρώ, ποσό για το οποίο η Parker-Hannifin πρέπει να θεωρηθεί αλληλεγγύως υπεύθυνη μέχρι των 6 300 000 ευρώ, εφόσον η από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη της Parker-Hannifin δεν μπορεί να γίνει δεκτή για το χρονικό διάστημα από 1ης έως 31 Ιανουαρίου 2002, και, τέλος, τρίτον, να απορριφθεί η προσφυγή κατά τα λοιπά.

Επί των δικαστικών εξόδων

258 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 3, πρώτο εδάφιο, της ίδιας διατάξεως, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων.

259 Εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι οι προσφεύγουσες ζητούν ουσιώδη μείωση του προστίμου, η οποία τους χορηγείται. Επομένως, η Επιτροπή φέρει πέραν των δικών της δικαστικών εξόδων και τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι προσφεύγουσες.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει το άρθρο 1, στοιχείο θ′, της αποφάσεως C(2009) 428 τελικό της Επιτροπής, της 28ης Ιανουαρίου 2009, περί διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/39406 – Θαλάσσιοι σωλήνες), καθόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Parker ITR Srl μετείχε στην παράβαση κατά το προ της 1ης Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα.

2) Ακυρώνει το άρθρο 2, στοιχείο ε′, της αποφάσεως C(2009) 428 τελικό.

3) Το ποσό του επιβληθέντος στην Parker ITR προστίμου καθορίζεται στο ποσό των 6 400 000 ευρώ, ποσό για το οποίο η Parker-Hannifin Corp. είναι αλληλεγγύως υπεύθυνη μέχρι των 6 300 000 ευρώ.

4) Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή.

5) Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα καθώς και τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Parker ITR και η Parker-Hannifin.

Azizi Prek Frimodt Nielsen

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 17 Μαΐου 2013.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως 2

Βιομηχανικός κλάδος των εύκαμπτων θαλάσσιων σωλήνων που προορίζονται για πετρέλαιο και φυσικό αέριο 2

Παρουσίαση των προσφευγουσών 3

Διοικητική διαδικασία 4

Προσβαλλόμενη απόφαση 5

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων 6

Σκεπτικό 7

Επί των ακυρωτικών αιτημάτων 7

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από εσφαλμένο καταλογισμό της ευθύνης της παραβάσεως στην Parker ITR για το προ της 1ης Ιανουαρίου 2002 χρονικό διάστημα 8

Προσβαλλόμενη απόφαση 8

Επιχειρήματα των διαδίκων 8

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 12

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από την εσφαλμένη επιβολή προστίμου στην Parker ITR για το προ της 11ης Ιουνίου 1999 χρονικό διάστημα 18

Προσβαλλόμενη απόφαση 18

Επιχειρήματα των διαδίκων 18

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 18

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αφορά την εσφαλμένη αύξηση του προστίμου με την αιτιολογία ότι η Parker ITR είχε ηγετικό ρόλο στη σύμπραξη 19

Προσβαλλόμενη απόφαση 19

Επιχειρήματα των διαδίκων 19

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 19

Επί του έκτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παραβίαση της αρχής της προσωπικής ευθύνης και αθέτηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, όσον αφορά το επιβληθέν στην Parker-Hannifin αυξημένο πρόστιμο λόγω του ηγετικού ρόλου της Parker ITR 19

Επιχειρήματα των διαδίκων 19

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 20

Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από εσφαλμένο καταλογισμό στις προσφεύγουσες της ευθύνης της παραβάσεως, η οποία συνδέεται με την παράνομη συμπεριφορά του P., διευθυντή της μονάδας «Oil & Gas» 20

Προσβαλλόμενη απόφαση 20

Επιχειρήματα των διαδίκων 20

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 21

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από το ότι η Parker-Hannifin κακώς θεωρήθηκε ως αλληλεγγύως υπεύθυνη της παραβάσεως με την Parker ITR 22

Προσβαλλόμενη απόφαση 22

Επιχειρήματα των διαδίκων 22

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 23

Επί του εβδόμου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, λόγω εφαρμογής εσφαλμένης μεθόδου για τον υπολογισμό της αξίας των πωλήσεων προκειμένου να προσδιοριστεί το πρόστιμο 26

Προσβαλλόμενη απόφαση 26

Επιχειρήματα των διαδίκων 26

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 27

Επί του ογδόου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, από προσβολή της αρχής της προσωπικής ευθύνης και αθέτηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, κατά τον υπολογισμό του ορίου του 10 % του κύκλου εργασιών 29

Επιχειρήματα των διαδίκων 29

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 30

Επί του ενάτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και αθέτηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, λόγω αρνήσεως της Επιτροπής να μειώσει το πρόστιμο δυνάμει της συνεργασίας 31

Προσβαλλόμενη απόφαση 31

Επιχειρήματα των διαδίκων 31

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 31

Επί των αιτημάτων περί μεταρρυθμίσεως της ασκήσεως εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου της αρμοδιότητας πλήρους δικαιοδοσίας του και επί του καθορισμού του τελικού ποσού του προστίμου 33

Επί των δικαστικών εξόδων 34